
СТОР. 4-5

Галицький медіадесант на Херсонщині

СТОР. 8

Тимчасові проблеми не повинні стати постійними

СТОР. 12

Для переозброєння війська — всі резерви та можливості

СТОР. 14-15

«Про нагороди ми не думали...»

Народна армія

ЄДИНА КРАЇНА!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДРУКОВАНИЙ ОРГАН МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

22–26 КВІТНЯ 2014 РОКУ №16 (5249)

ОЗНАКА СЬОГОДЕННЯ

ІНТЕНСИВНІСТЬ ПОЛЬОТІВ РЕКОРДНА

Фото з архіву «НА»

Протягом двох днів робоча група Командування Повітряних Сил на чолі з командувачем виду Збройних Сил України генерал-полковником Юрієм Байдаком здійснила перевірку військових частин і підрозділів авіації, зенітних ракетних і радіотехнічних військ в Одеському, Миколаївському та Херсонському гарнізонах.

Високопосадовці знайомилися із розміщенням та соціальним забезпеченням військовослужбовців, призваних із запасу, станом обліку та зберігання зброї і боєприпасів, порядком підготовки особового складу.

Під час роботи генерал-полковник Юрій Байдак та члени робочої групи провели зустрічі з військовослужбовцями, які виконують завдання поза межами дислокації військових частин.

У той же час у бригадах тактичної авіації Повітряних Сил Збройних Сил України в межах планових заходів бойової підготовки відбулася чергова льотна зміна на бойових, навчально-бойових та навчально-тренувальних апаратах.

Екіпажі відпрацювали ряд польотних завдань, спрямованих на відновлення і вдосконалення навичок пілотування і навігації у зоні та за визначеними маршрутами. Більш досвідчені пілоти відпрацьовували складний пілотаж та застосування озброєння.

Варто зазначити, що від часу оголошення в країні часткової мобілізації та приведення військових частин Збройних Сил України у вищі ступені бойової готовності інтенсивність польотів військової авіації зросла у десятки разів. В першу чергу це пов'язано з потребою вводу в стрій більшої кількості технічно справних літаків та належної підготовки молодих льотчиків і льотно-підйомного складу, призваного із запасу.

РОЗВИТОК ЗС УКРАЇНИ

НА ОЗБРОЄННЯ ПРИЙНЯТО МІ-8МСБ-В

Виконувач обов'язків Міністра оборони України генерал-полковник Михайло Коваль підписав наказ «Про прийняття на озброєння Збройних Сил України десантно-транспортного вертольота Мі-8МСБ-В». Про це інформує Управління преси та інформації Міністерства оборони України.

Цей вертоліт призначений для виконання авіатранспортних, навчально-тренувальних, авіаційних, пошуково-рятувальних робіт, ведення повітряного спостереження, а також для виконання завдань, пов'язаних із підвищенням мобільності підрозділів ЗС України.

Випуск вертольота Мі-8МСБ-В здійснювався шляхом проведення модернізації вертольота Мі-8Т, а саме: заміни застарілих та знятих з виробництва двигунів на сучасні, заміни системи реєстрації параметрів польоту на систему збору, реєстрації та обробки польотної інформації, встановлення аварійного радіомаяка та блока регулювання температури.

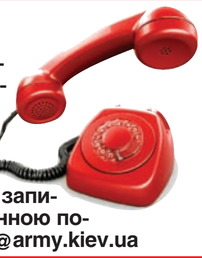
«ГАРЯЧА» ЛІНІЯ

Щосереди з 16.00 до 17.00 редакція газети «Народна армія» проводить пряму телефонну лінію з читачами.

На запитання наших читачів відповідатиме представник Відділу по роботі з громадянами та доступу до публічної інформації Міністерства оборони України.

Чекаємо ваших звернень із наболілих проблем за телефоном: 0(44) 489 50 06. Обов'язково телефонуйте, якщо у вас вимагають хабар за сприяння у розв'язанні житлових та інших соціальних питань, службових та кадрових проблем тощо.

Читачі, які з певних причин не матимуть можливості зателефонувати до редакції, можуть завчасно надіслати свої запитання електронною поштою: n_army@army.kiev.ua

Народна АРМІЯ
22–26 квітня 2014 року

ЗВЕРНЕННЯ

В.О. ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ, ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ОЛЕКСАНДРА ТУРЧИНОВА

Шановні співвітчизники!

Терористи, які взяли в заручники фактично весь Донецький регіон, вже давно перейшли межу людяності. Озброєні злочинці захоплюють адміністративні будівлі, беруть у заручники громадян, зокрема українських та зарубіжних журналістів, катують та вбивають патріотів України.

Враховуючи реальну небезпеку та необхідність захистити людей, ми відновили Антитерористичну операцію, яка системно та послідовно реалізується з метою повної локалізації терористичної загрози та захисту мирних громадян нашої країни.

В той же час Російська Федерація координує та відкрито підтримує вбивць-терористів, що діють зі зброєю в руках на Сході нашої країни. Не маючи жодних підстав, керівництво Росії дозволяє собі нахабним чином втручатись у внутрішні справи України.

Росія на державному рівні підтримує тероризм у нашій країні саме в той час, коли російські громадяни постійно потерпають від терористичних атак на своїй території. Війни, терористичні напади, регіональний сепаратизм — це відомі російські проблеми, які тепер штучно намагаються перенести в Україну.

Більше того, після успішних кроків українських силових структур по боротьбі із тероризмом Російська Федерація перейшла від публічних погроз на нашу адресу до демонстративної концентрації збройних сил безпосередньо на східному кордоні нашої держави. Йде розгортання та збільшення чисельності тих підрозділів, які вже довгий час створюють загрозу для безпеки нашої країни.

Хочу заявити, що ми не будемо відступати перед терористичною загрозою та продовжимо і надалі вживати заходів щодо захисту життя наших громадян.

Ми вимагаємо від Російської Федерації припинити втручання у внутрішні справи України, припинити постійні погрози і шантаж та відвести свої війська від східного кордону нашої країни.

Зберігаючи спокій та впевненість, ми разом захистимо нашу країну, її суверенітет та цілісність.

З нами Бог, з нами правда, з нами Україна.

УРЯДОВІ ПРІОРИТЕТИ

КРАЇНА ПОТРЕБУЄ РЕАЛЬНИХ РЕФОРМ

— Ми усвідомлюємо ті виклики, які стоять перед країною. І наш уряд сповідує шлях складних, але правильних реформ для України, — наголосив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк за підсумками зустрічі з віце-президентом США Джо Байденом.

Як повідомив Департамент інформації та комунікацій з громадськістю секретаріату КМУ, Арсеній Яценюк зазначив, що між Україною та США підписана угода про стратегічне партнерство, метою якої є побудова вільного, демократичного і стабільного українського суспільства і держави та спільна робота із забезпечення миру і стабільності на континенті.

— Ми цінуємо позицію США і ту підтримку, яку отримує народ України протягом останніх декількох місяців. Народ України, який виборов своє право керувати у власній країні, і надалі бореться за свої права, за демократію і за те, щоб Україна була успішною державою, — зазначив глава уряду.

Він подякував Державній адміністрації та Конгресу США за надання фінансової допомоги в 1 млрд доларів для української економіки.

За словами керівника уряду, країна ухвалила низку складних, але необхідних рішень щодо відновлення фінансової програми з міжнародними інституціями.

— Коли ми кажемо про пакет складних реформ, то він прийнятий не для МВФ. Цей пакет прийнятий для України. Країна потребує реальних реформ, — зазначив Арсеній Яценюк.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

ГРОШОВА ДОПОМОГА ВЕТЕРАНАМ

Уряд ухвалив постанову про виплату разової грошової допомоги ветеранам війни та особам, на яких поширюється дія законів України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» і «Про жертви нацистських переслідувань». Передбачено виплатити її до 5 травня 2014 року. Зокрема, розміри разової грошової допомоги становитимуть: інвалідам війни I групи — 2 575, II групи — 2 250, III групи — 2 020 гривень, учасникам бойових дій — 795 гривень. Особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, — 2 575 гривень. Грошова допомога членам сімей загиблих та дружинам (чоловікам) померлих інвалідів війни, учасників бойових дій становитиме 400 гривень.

Інф. «НА»

ОБЕРЕЖНО — ФЕЙК!

«ТЕЛЕГРАМИ» — НЕДОСТОВІРНІ

У військових частинах Збройних Сил України мають місце випадки отримання електронних повідомлень, які містять фотокопії недостовірних документів від керівництва держави та Збройних Сил України щодо змін у законодавстві про проходження військової служби. Для поширення цієї дезінформації широко використовується мережа Інтернет, доступна для військовослужбовців через мобільні телефони, повідомляє Управління преси та інформації МО України.

Стосовно поширення цих неправдивих повідомлень Генеральний штаб Збройних Сил України повідомляє, що розповсюджена в мережі Інтернет так звана «телеграма» Генерального штабу Збройних Сил України № 1/15/3–945 щодо закінчення термінів часткової мобілізації та звільнення військовослужбовців строкової служби з лав Збройних Сил України не відповідає дійсності.

АКТУАЛЬНО

ЛЮДСЬКИЙ ФАКТОР СУЧАСНИХ ВІЙН

Актуальні проблеми морально-психологічного забезпечення військовослужбовців обговорили учасники науково-практичної конференції «Соціально-гуманітарні та правові проблеми діяльності Збройних Сил України» в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського.

Серед учасників конференції були представники керівного складу департаментів та управлінь Міноборони та Генерального штабу Збройних Сил України, Національної гвардії МВС, Держприкордонслужби, Держслужби з надзвичайних ситуацій та транспорту, а також наукові та науково-педагогічні працівники вищих військових навчальних закладів та науково-дослідних установ МО України.

— Процес розбудови Збройних Сил потребує всебічного аналізу та врахування насамперед соціально-гуманітарних, політичних і правових питань, які й визначають роль людського фактора в сучасній війні, що органічно пов'язаний з економічним, науковим, воєнним потенціалами і визначає ефективність їхнього використання. Без людей навіть найсучасніша зброя недієздатна, — зауважив, відкриваючи конференцію, начальник Національного університету оборони України ім. І.Черняховського генерал-лейтенант ВасильТелелим.

З вітальним словом до присутніх звернувся заступник Міністра оборони України Петро Мехед, який висловив позицію Міноборони щодо проблем та шляхів розвитку системи морально-психологічного забезпечення, військово-соціального управління та правової роботи у ЗС України.

— Сучасні революційні перетворення в Україні потребують надійного захисту від зовнішніх агресивних сил та консолідації всього нашого суспільства, — наголосив Петро Мехед. — Важливим напрямом реалізації державної політики в галузі національної безпеки та оборони є формування високого морально-бойового духу та патріотизму особового складу ЗС України.

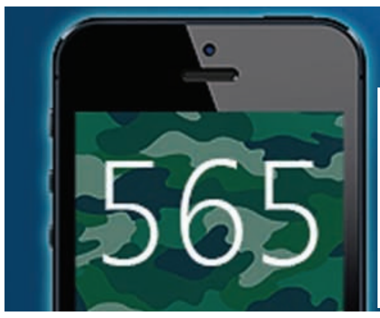
У ході обговорення всі учасники конференції висловили солідарність та підтримку особовому складу підрозділів, які стоять на захисті Батьківщини.

— Нині ми маємо багато прикладів мужності, стійкості наших військовослужбовців, виявлених в умовах окупації, якій зараз піддається Україна. Втім практика діяльності військ продемонструвала наявність гострих проблем, пов'язаних з невідповідністю організації роботи з особовим складом як у мирний, так і у воєнний час, — констатував начальник гуманітарного інституту НУОУ ім. І.Черняховського полковник Валерій Грицюк. — Нині нам бракує контрпропагандистських органів та структур, які необхідно терміново створювати.

За словами полковника Валерія Грицюка, одним з важливих напрямів та складовою морально-психологічного забезпечення військовослужбовців є захист особового складу від негативного інформаційно-психологічного впливу супротивника. Особливої ваги він набув у сучасних умовах справжньої інформаційно-пропагандистської війни, яку веде Російська Федерація.

Володимир КОРНІЯКА, «Народна армія»

Підтримай Українську армію

Станом на 24 квітня на рахунки Міністерства оборони України в межах акції «Підтримай Українську армію» від юридичних і фізичних осіб надійшло вже більше 111,7 мільйона гривень допомоги.

Увага! Кошти на матеріально-технічне та медичне забезпечення Збройних Сил України прохання перераховувати на реквізити Міністерства оборони України. Одержувач: Міністерство оборони України; Код ЄДРПОУ: 00034022; Банк: Державна казначейська служба України, м.Київ; Код банку МФО: 820172;

Реєстраційні рахунки:

31254307218611 — матеріально-технічне забезпечення;

31257304218611 — медичне забезпечення.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

ГАЗЕТА «НАРОДНА АРМІЯ» ОГОЛОШУЄ ПОЧАТОК ПЕРЕДПЛАТНОЇ КАМПАНІЇ!

З 10 квітня по 16 червня в усіх відділеннях поштового зв'язку ви можете оформити передплату видання на II півріччя 2014 року.

Вартість передплати на газету «Народна армія» (передплатний індекс — 68618) становить 14,18 грн на місяць.

Увага!

З 1 липня 2014 року газета «Народна армія» змінює періодичність виходу та обсяг видання. З метою поліпшення інформування особового складу Збройних Сил України, донесення оперативної інформації про діяльність Міністерства оборони України та Збройних Сил України, керівництва держави газета буде виходити 3 рази на тиждень на 8 шпальтах.

У зв'язку зі збільшенням видавничої вартості газети для читачів, які торік передплатили газету «Народна армія» на рік, видання в новому форматі буде надходити три рази на тиждень замість одного, але протягом коротшого терміну (залежно від дати оформлення абонемента).

Приносимо вибачення за незручності! До бажаючих отримувати газету до кінця року прохання доплатити за вартість видання на нових умовах або, за наявності фінансового чека, анулювати абонемент і повернути собі кошти.

Більш детальну інформацію щодо передплати газети «Народна армія» ви можете дізнатися за телефоном 0(44) 489–50–12.

РОБОЧА ПОЇЗДКА МІНІСТРА ОБОРОНИ

«МИ ЗРОБИМО ТАКЕ ПЕРЕФОРМАТУВАННЯ АРМІЇ, ЩО ВОНА БУДЕ СПРАВДІ ПРОФЕСІЙНОЮ, МОБІЛЬНОЮ І ГОРДІСТЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ»

Відвідуючи Академію сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, виконувач обов'язків Міністра оборони України генерал-полковник Михайло Коваль ознайомився з навчально-матеріальною базою та соціально-побутовою інфраструктурою видового навчального закладу.

—Хочу подякувати керівництву академії за великий внесок у підготовку висококваліфікованих кадрів для Збройних Сил України, — зазначив генерал-полковник Михайло Коваль під час зустрічі з особовим складом вишу. — Офіцери-випускники, які зараз несуть службу на східних та південних рубежах нашої країни, демонструють справжній героїзм. Гарний приклад показав ваш випускник — старший лейтенант, який висмикнув чеку з гранати і вивів свій підрозділ у безпечне місце.

В ході робочої поїздки у Львівський гарнізон очільник оборонного відомства також відвідав розташування 80-ї окремої аеромобільної бригади високомобільних десантних військ.

— Пишаюся діями військовослужбовців вашої частини. До речі, перший бій під Слов'янськом прийняла рота вашої бригади. Вони зіткнулися зі справжніми професіоналами, але гідно вийшли з цього бою! Такої щільності вогню я не пам'ятаю з 90-х років, — наголосив керівник Міноборони під час зустрічі з особовим складом та надав розпорядження командуванню частини занести до історичного формуляра бригади дані про відмінне виконання завдань десантниками під час проведення антитерористичної операції.

Також генерал-полковник Михайло Коваль відзначив високий бойовий дух десантників та їхню бойову вивучку. Слід зауважити, що саме в цій елітній військовій частині він служив з 1990 по 1995 роки.

— Дякую Львівщині за те, що представники частин, які дислокуються на теренах області, дуже мужньо і достойно виконують покладені на них завдання на Сході нашої країни. Слів подяки також заслуговують військовослужбовці двох вертолітних бригад з Нового Калинова та Бродів, 24-ї окремої механізованої бригади, — наголосив генерал-полковник Михайло Коваль. І додав, що жінки, діти, товариші по зброї, жителі Львівщини та всієї України можуть пишатися, що в нас є такі унікальні військовослужбовці.

На запитання журналістів щодо подальшої долі 25-ї окремої повітряно-десантної бригади глава оборонного відомства зазначив, що підрозділ, в якому стався цей випадок, на сьогодні переформований. З цієї бригади продовжують успішно виконувати завдання на Сході України два батальйони. На переконання очільника Міноборони, бригада не винна в тому, що сталося, адже підрозділи були укомплектовані відмобілізованими із запасу жителями Донецької, Луганської і Дніпропетровської областей, які знаходились біля рідних домівок і не очікували, що під прикриттям мирних жителів з'являться сепаратисти і диверсанти.

— Вони потрапили в непросту ситуацію, коли на теренах своєї держави опинилися в оточенні свого ж народу. Думаю, ніхто серед вас не повів би бойові машини десанту на жінок і дітей, які стояли навкруги, — зазначив виконувач обов'язків Міністра оборони України. — Ми повинні працювати з місцевим населенням, щоб воно розуміло, що українська армія — це армія народу!

У професійній розмові представники аеромобільної бригади наголосили на недостатній укомплектованості військової частини засобами індивідуального захисту та тактичним обладнанням. Генерал-полковник Михайло Коваль повідомив, що найближчим часом бойові частини українського війська і в першу чергу підрозділи високомобільних десантних військ отримають необхідне спорядження у повному обсязі.

— Ми зробимо таке переформатування армії, щоб вона була справді професійною, мобільною і гордістю українського народу, — наголосив виконувач обов'язків Міністра оборони України генерал-полковник Михайло Коваль.

Віталій СТЕЧИШИН, «Народна армія»

ВІЙСЬКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

НА ЧАСІ СТВОРЕННЯ ПОЛЬСЬКО-ЛИТОВСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ БРИГАДИ

Під час робочої поїздки на Львівщину виконувач обов'язків Міністра оборони України генерал-полковник Михайло Коваль зустрівся зі своїм колегою — Міністром національної оборони Республіки Польща паном Томашем Семоняком.

В ході зустрічі на базі Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного обговорювалося питання щодо створення польсько-литовсько-української миротворчої бригади, яка за необхідності виконуватиме завдання із забезпечення спокою громадян будь-якої держави, зокрема й України.

— Це дуже важливе питання. Нам потрібно переймати досвід наших колег, які пішли вперед. Але нам теж є чого їх навчити. Тому розмова йде про співпрацю і про наші плани на три роки наперед, — зазначив генерал-полковник Михайло Коваль та наголосив, що задоволений підсумками зустрічі з Міністром національної оборони Республіки Польща паном Томашем Семоняком.

Віталій СТЕЧИШИН, «Народна армія»

ОСЕРЕДКИ СТАБІЛЬНОСТІ

ДОНЕЧЧАНИ ЗВЕРТАЮТЬСЯ ПО ДОПОМОГУ ДО ВІЙСЬКОВИХ

На Донеччині почастішали випадки, коли мешканці Слов'янського та Краматорського районів звертаються за допомогою до військовослужбовців Збройних Сил України. Так, погіршення криміногенної обстановки, гоніння та переслідування україномовних громадян і представників національних меншин змушують їх шукати захист на військових територіях — польових таборах, блокпостах тощо. Іноді за день до військових частин, де під державним прапором несуть службу військовослужбовці, приходять по кілька десятків цивільних людей.

За словами командування військового аеродрому Повітряних Сил Збройних Сил України, що розташований у Краматорську, усім, хто звертається до них, обов'язково надається тимчасовий прихисток, їжа, а також організовується евакуація з небезпечного регіону на військових транспортних засобах. Як правило, більшості біженців достатньо просто виїхати з військовими через кордони озброєних сепаратистів, що облаштовані на всіх виїздах з Краматорська та Слов'янська, адже вони небезпечні для пасажирів цивільних автомобілів.

Дмитро ГОРБУНОВ, «Народна армія»

ГАРЯЧИЙ РЕГІОН

НАПАД НА ВІЙСЬКОВУ ЧАСТИНУ ВІДБИТО

Уніч з 23 на 24 квітня близько 100 невідомих осіб здійснили збройний напад на військову частину в м. Артемівськ Донецької області. Про це повідомляє Управління преси та інформації МО України.

Нападники вели вогонь з автоматичної зброї, гранатометів та активно застосовували ручні осколкові гранати. В ході відбиття нападу поранення отримав військовослужбовець військової служби за контрактом ЗС України, загрози життю немає.

Завдяки умілим та злагодженим діям командування визначених сил, залучених для відбиття нападу за сигналом тривоги, особового складу, що здійснював кругову оборону периметру військової частини, а також резервної бойової групи негайного реагування об'єкти військової частини знаходяться під контролем ЗС України.

Керівництво Міністерства оборони та Генерального штабу Збройних Сил України вкотре переконливо закликає громадян не долучатися до провокаційних та інших протиправних дій з метою підтримки діяльності озброєних сепаратистів на території східних областей України.

Також керівництво оборонного відомства вважає за необхідне нагадати, що під час виконання завдань у межах антитерористичної операції військовослужбовці мають право застосовувати зброю у випадках, передбачених чинним законодавством та статутами Збройних Сил України.

АРМІЯ НА ВЛАСНІ ОЧІ

ГАЛИЦЬКИЙ МЕДІАДЕСАНТ

Декілька днів на півдні України перебувала делегація львівських журналістів, блогерів та молодих громадських діячів. Їздили львів'яни не з порожніми руками: майстрині Галичини та інших областей Заходу України передали у дар воїнам близько сотні власноруч випечених пасок.

Приготували вони й вишиті сорочки для командирів. Кожна вишиванка — витвір народного мистецтва та справжній оберіг. А відома співачка Софія Федина власноруч виготовила для наших бійців писанки.

Небо над Таврією та двома сусідніми областями охороняють ракетники Херсонської гвардійської зенітної ракетної ордена Червоного Прапора бригади. Ця військова частина стала першою, куди делегація львівських журналістів та громадських активістів привезла подарунки від галичан. А музичний гурт «Хочу ще!» у складі незмінного ведучого львівського Євромайдану Юрія Шевели та Наталії Чабан представив свій кліп «Час дати відсіч».

Заступник командира військової частини по роботі з особовим складом підполковник Володимир Н. розповів про бойові будні таврійських ракетників. Зі слів офіцера, роботи останнім часом значно побільшало. Військовозобов'язані поки що проходять період інтенсивного бойового злагодження і призвичаюються до армійської реальності. Тож до чергувань залучається, так би мовити, «кадровий» особовий склад. Тішить те, що серед призваних із запасу чимало фахівців, які уміють працювати на техніці того типу, яка стоїть на озброєнні бригади, тож акліматизаційний період, на думку офіцера, буде нетривалим.

До того ж адреналіну постійно додає «брат біля воріт». Особливо зі сторони окупованого російськими військами Криму. Повітряна розвідка загарбників постійно випробовує пильність українських ППО. Заступник командира бригади запевнив, що бойові розрахунки військової частини до таких дій готові. Усі «літуни» сусіда помічаються завчасно і не мають шансів безперешкодно перетнути повітряний кордон.

***

Після столичного міста Херсонщини львів'яни через місто Нова Каховка попрямували на передові позиції наших військ.

Після необхідної перевірки нам дозволено відвідати лише одну з польових баз певного підрозділу Сухопутних військ ЗС України. Табір у полі облаштований за всіма правилами фортифікації. Намети, укриття із мішків з піском, окопи повного профілю, капоніри для техніки тощо. І роботи укріплення бази тривають.

Загалом атмосфера тут насичена небезпекою. По периметру бази несуть службу чатові, спостерігаючи через оптику за умовною лінією кордону. По прямій — лише кілька кілометрів.

У тилу бази піхотинців розгорнуто польовий табір для прийому біженців. А попереду, приблизно за кілометр, організовують пропускний режим із Кримом українські прикордонники.

На базі спілкуємось із представником командування — офіцером відділення по роботі з особовим складом капітаном Сергієм М.

— Якщо говорити про побутові умови, то відразу зазначу, що зусиллями командування і місцевих громад підрозділ забезпечений усім необхідним для виконання завдань за призначенням. Живемо в наметах, є можливість регулярно митися в лазні (домовились з однією з сільрад), харчування — на висоті. Місцеві мешканці

ПОЛІГОН

НА БОЄГОТОВНІСТЬ ПРАЦЮЮТЬ УСІ

На одному з полігонів Збройних Сил України триває бойове злагодження підрозділів окремої механізованої бригади оперативного командування «Північ». Серед військових чимало призваних до війська під час часткової мобілізації.

Ще два тижні тому вони були будівельниками, службовцями, фермерами, підприємцями, а зараз загроза цілісності держави змусила їх стати до строю. Бригаду доукомплектували в місці постійної дислокації, й за кілька днів вона вирушила на полігон.

Її військовослужбовці задіяні в одному з наймасштабніших заходів з бойової підготовки за всю історію України. На полігоні «воюють» ще й півтисячі одиниць армійської техніки. Вже за кілька хвилин спілкування з військовими розумієш, що ці маневри є справжніми.

— Навчання особового складу розпочалося з одиночної підготовки, під час якої провели стрільби зі стрілецької зброї, метання бойових гранат, стрільби з бойових машин. Зараз триває злагодження підрозділів, тобто кожен з військовослужбовців має знати своє місце в бою відповідно до умов, в які потрапить, і завдань, що будуть поставлені, — пояснив командир бригади полковник Володимир Я. — Воїни-піхотинці відпрацьовують завдання у складі комбінованих механізованих і танкових підрозділів.

Значна увага приділяється організації взаємодії воїнів-піхотинців з підрозділами інших родів військ, виконанню маневрів на полі бою з метою успішного вогневого ураження ворожих сил.

Щодня танки, БМП та інша бронетехніка роз'їжджається по кількох вогневих рубежах. І хоча це лише навчання, правило у військових незмінне: кожний постріл має бути максимально точним. «Новоспечені» солдати помітно стараються, адже готуються обороняти свою землю, своїх рідних і близьких.

— Я не за політиків тут, а за свою державу й рідних, — розповів старший механік-водій Зорян Дмитрук. — Полігон — це далеко не курорт, і зрозуміло, що комфортніше мені було б удома. Але краще я кілька тижнів тут повчуся, щоб зміг захистити свій дім.

Після науки в полях усі повертаються в польовий табір, що лише недавно облаштований. Бійці обмундировані, у наметах сухо й тепло, є електрика. Поряд з польовими «казармами» облаштовано кухню, з комина якої постійно димить. Таку кількість людей прогодувати — завдання не з легких. Але голодним звідси жоден військовослужбовець не виходить.

— На перше суп з макаронами, каша пшенична, підлива з тушонкою, — розповів меню кухар Володимир Павлючик. До речі, кухарі також «відмобілізовані». Готують смачно, стараються, адже для «своїх».

Така вже реальність, що без підтримки народу підсилитись війську було б складно. Люди добровільно допомагають з ремонтом техніки, обмундируванням, провізією.

Кілька таких активістів разом з командувачем військ оперативного командування «Північ» генерал-лейтенантом Ігорем Колесником завітали в гості до воїнів окремої механізованої бригади. Пройшлися скрізь і побачили все, як є. Бригада перероджується в бойовий організм багато в чому завдяки допомозі тих же фермерів та сільських голів, які, до речі, возили продукти військовим у тимчасово окупований Крим і які підтримують армію сьогодні.

Тож командувач військ ОК «Північ» подякував їм та вручив грамоти за вагомий внесок у відновлення обороноздатності Збройних Сил України, надання благодійної допомоги військовим частинам.

— Саме ви, попри реальні загрози для життя і здоров'я, стали ініціаторами збору та доставки ста двадцяти п'яти тонн продуктів з Рівненщини на Кримський півострів, допомагаєте продуктам харчування військовим частинам Рівненського гарнізону, — зазначив генерал-лейтенант Ігор Колесник. — Відчуваючи підтримку з боку громади, військо й надалі демонструватиме професійність, незламність духу, вірність присязі та патріотизм.

Олександр ГАЙН,
«Народна армія»

НА ХЕРСОНЩИНІ

буквально завалили продуктами для додаткового пайка. Особлива подяка місцевому підприємцю Петру Лелеку, який із перших днів нашого перебування тут допомагає матеріальними засобами і координує взаємодію із місцевими мешканцями. Організоване культурне і духовне життя особового складу. Часто приїжджають із концертами різні творчі колективи. Відкрито польову каплицю, де регулярно проводить служби протоієрей Херсонської єпархії УПЦ КП отець Сергій Чудинович.

— Службу несемо пильно. Кордон близько, тож розслаблятися не можна. Як бачите, у нас є і стаціонарні позиції. Крім того, прикриваємо ділянку нашої відповідальності і мобільними патрулями. Особовий склад — здебільшого військовослужбовці за контрактом. Нещодавно прибули й резервісти, призвані із запасу в ході часткової мобілізації. Усі хлопці серйозні, добре навчені і вмотивовані. Це ж наша земля, ми звідси відступати не маємо права.

Такої ж думки і командир танкового взводу старший лейтенант Антон М. Машини його підрозділу надійно закопані в землю, а гармати розгорнуті в напрямку кордону.

— Я корінний луганчанин, — говорить офіцер. — Але служу на території центральної України. Там одружився, там народилися мої діти. І я, і мої хлопці готові стояти за Україну і гідно виконувати свій військовий обов'язок.

Говорили з офіцерами підрозділу й про те, які засоби необхідні для кращої організації несення служби та оборони табору. Як з'ясувалось, у переліку гостродефіцитних засобів, зокрема, потужні прожектори.

— Прожекторів у нас на озброєнні немає. Також потрібні і ноктовізори, сучасні технічні засоби спостереження тощо. Непогано було б мати і коліматорні приціли для особистої зброї.

До слова, поспілкувалися ми й з вищезгаданим доброчинцем — підприємцем Петром Петровичем Лелеком. Місцеві, а тепер і військові також, з повагою звертаються до нього «Петрович». Чоловік дуже колоритний. Навіть у літературі є такий типаж селянина-господаря. Невисокого зросту, кремезний, відвертий, щирий, готовий прийти на допомогу ближньому. Справжній українець!

— У мене невеличке виробництво. Виготовляємо бульварну плитку, пам'ятники, декоративні вироби з бетону. До недавнього часу мали плани розширятися й співпрацювати із кримськими готелями: постачати їм різний декор, штучні водоспади. Тепер...не знаю. Але сподіваюсь, що Крим повернеться в Україну. А щодо допомоги нашим військовим — для своїх нічого не шкода. Це ж наші солдати! — каже підприємець.

Володимир СКОРОСТЕЦЬКИЙ,
«Народна армія»

НА ВАРТІ БАТЬКІВЩИНИ

ГВАРДІЙСЬКІ ФОРПОСТИ НА СХІДНОМУ РУБЕЖІ

Вздовж лінії східного кордону вже більше місяця несуть бойову службу з охорони територіальної цілісності Української держави військовослужбовці однієї з гвардійських частин Сухопутних військ.

Здійснивши марш до заданого району, механізовані, танкові та інші підрозділи бойового забезпечення перейшли до активної оборони, застосовуючи знання та навички з військового мистецтва. На основних магістральних напрямках державного кордону встановлені блокпости та спостережні пункти, окопана та замаскована бойова техніка, обладнаний базовий табір та взводні опорні пункти. Налагоджена взаємодія з представниками Державної прикордонної служби України.

За словами заступника командира підрозділу по роботі з особовим складом майора Віктора П., кожен офіцер, сержант та солдат бойового колективу знає свої дії. Постійно відпрацьовуються декілька сценаріїв, починаючи від загальновійськового бою в умовах оборони, висадки та удару ворожого десанту з тилу до підступного використання агресором «живого щита» із цивільного населення. Не виключаються також і дії провокаторів або радикально налаштованих місцевих мешканців.

— Уся бойова техніка, а це танки та бойові машини піхоти, знаходиться у постійній бойовій готовності, — розповідає офіцер. — «Сталеві коні» заправлені, завантажений весь боєкомплект, підготовлені до бою протитанкові ракетні комплекси та вогневі засоби протиповітряної оборони.

На віддалених від базового табору взводних опорних пунктах воїни несуть службу на блокпостах у кілька змін. Щодня з базового табору їм доставляють усе необхідне. Добре налагоджена взаємодія із відділами Прикордонної служби, які в разі нападу будуть підсилені піхотинцями. Для переходу до кругової оборони обладнані окопи, вогневі позиції та ходи сполучень.

— Весь особовий склад бойових машин піхоти є взаємозамінним, — пояснює один із головних сержантів взводу. — Тобто, якщо механіка-водія буде поранено, навідник-оператор здатний керувати машиною або танком і навпаки. Схожа система заміни і в особового складу десанту: стрілець будь-якої миті може замінити кулеметника або гранатометника.

Належним чином налагоджений і побут воїнів-гвардійців. Намети, де проживає особовий склад, постійно опалюються пічками-буржуйками. За допомогою спецавтомобіля бійці мають змогу приймати душ. Організоване й якісне харчування підрозділу. Раціон досить різноманітний: різні супи, борщ, другі страви із круп та картоплі, м'ясні консерви. Є чимало консервації як домашньої, так і фабричного виробництва. Її військові отримали від місцевих мешканців, які вдячні їм за службу на збереження Української держави.

Не залишаються в боргу перед народом і військові, вони завжди готові надати допомогу по господарству, особливо людям похилого віку. Неодноразово піхотинці допомагали їм полагодити паркани, перекопати городи, принести до хати води та порубати дрова.

— Дякуємо вам синочки, хто ж нас захистить, як не ви! — дякують армійцям селяни.

Валентин ШЕВЧЕНКО,
«Народна армія»

ВІДНОВЛЮЄМО БОЄЗДАТНІСТЬ

У МОРПІХІВ — НОВИЙ ППД

Снайпер матрос Олексій ЛИТВИНЕНКО

Період адаптації феодосійських морських піхотинців після їхнього виведення з тимчасово окупованого Криму до Миколаєва закінчився. Вони вже встигли не лише облаштуватися у новому пункті постійної дислокації (ППД), а й налагодили навчально-бойовий процес.

Матрос Олексій Литвиненко акуратно підкручує приціл новенької снайперської гвинтівки і робить постріл. Потім ще один. Завдання снайпера першої роти морської піхоти — пристріляти нову зброю.

Так само ретельно пристрілює новий кулемет матрос Микола Федорчук. Постріл — поправка, наступний постріл — нова поправка.

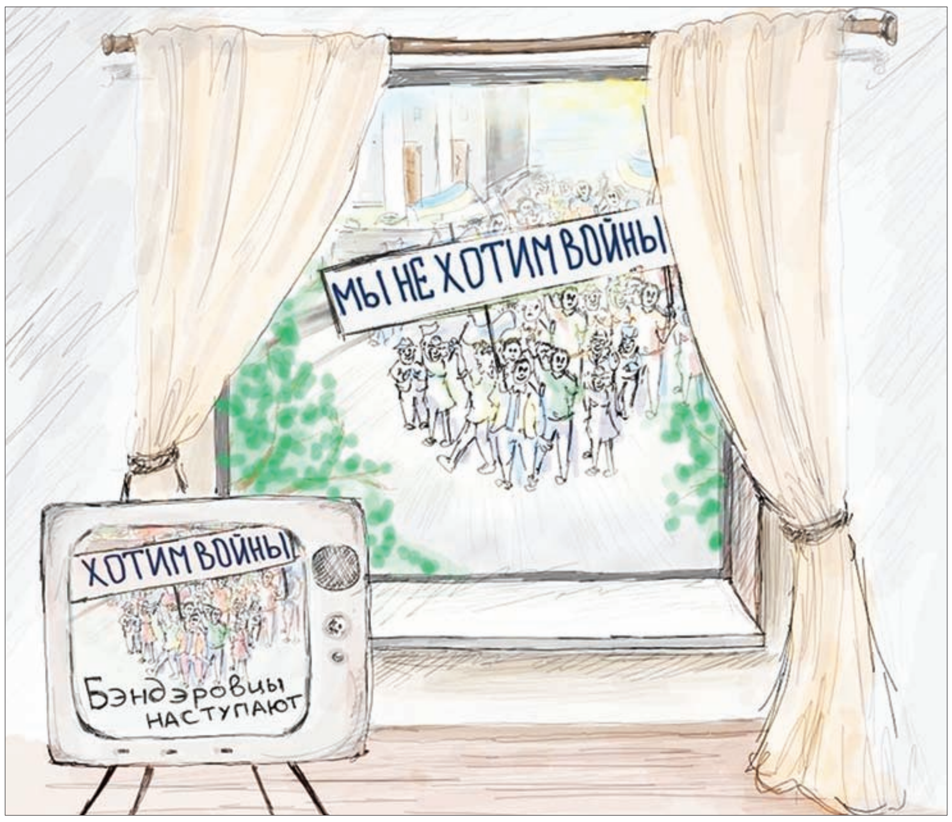
Обидва матроси — і снайпер Олексій Литвиненко, і кулеметник Микола Федорчук —професіонали своєї справи, тому швидко опановують отриману зброю. Разом з цими матросами пристрілюють зброю на одному з миколаївських військових полігонів й інші бійці морської піхоти. Утім, крім приведення зброї до нормального бою, воїни елітної частини Збройних Сил України займаються на різних навчальних місцях. Одні тренуються у метанні ручних гранат, інші — у проходженні смуги перешкод розвідника.

Завдання, яке стоїть перед особовим складом батальйону морської піхоти — повернути підрозділу належну боєздатність.

Ярослав ЧЕПУРНИЙ,
«Народна армія»

ГРИМАСИ АГРЕСІЇ

Одним з найважливіших аспектів оборони країни від будь-яких агресивних зазіхань є фактор її інформаційної безпеки. Це означає спроможність та здатність країни забезпечити інформаційно сприятливе тло для організації та відбиття зовнішньої агресії. Відповідно, агресор зазвичай розпочинає і веде інформаційну війну із зовсім протилежною метою.

ВИГАДАТИ, ЩОБ ПЕРЕМОГТИ

І, як наочно демонструють нинішні події навколо нашої країни, перше, з чого зазвичай починає агресор, — розв'язує шалену і необмежену інформаційну війну майже тотального характеру.

Тотальний інформаційний наступ

Головною метою цієї війни є формування сприятливого для її ведення морально-психологічного стану власних військ і народу, а також пригнічення морально-психологічного стану особового складу військ противника та його населення. З цією метою на ТВД (театрі військових дій) зазвичай проводиться так звана інформаційно-психологічна спеціальна операція (ІпСО). Саме частиною цієї операції і є комплекс дій противника в інформаційній сфері — так звана інформаційна війна.

Що стосується нинішньої російської агресії проти України, то методи й форми впливу та ведення агресором інформаційної війни майже нічим не обмежуються — ні моральними цінностями, ні законністю, ні міжнародними правилами ведення війни. Увесь масив інформації, до формування якого причетні інформструктури агресора, переповнений зразками такого роду методики ведення інформаційної війни та супроводження власної агресії.

На сьогодні в інформаційному просторі України, Росії та світу загалом проти нашої держави точиться запекла і жорстка інформаційна війна, розв'язана державними та недержавними структурами Російської Федерації. При цьому противник застосовує безліч різноманітних способів та прийомів її ведення, включаючи поширення тенденційно підібраної або спеціально спотвореної інформації, а часто й відвертої дезінформації та брехні.

Телекартинка з присмаком крові

Цікаво, що проти України агресор, окрім створення спотвореного інформаційного продукту, використовує й маніпуляції зі шляхами його розповсюдження. Зважаючи на сучасні засоби отримання громадськістю інформації щодо подій у суспільстві, країні та за її межами, нині основний наголос противник зробив саме на електронні ЗМІ.

Зовсім недаремно сьогодні електронна мережа Інтернет, включаючи найбільш динамічний її інформаційний канал у вигляді соціальних мереж, телебачення, радіомовлення, наповнена інформаційним контентом щодо агресії Росії проти нашої країни. Не гребують агресори також і плітками, дезою по «дипломатичних каналах» і навіть відвертою брехнею «перших осіб» російської держави під час нечастих «виходів до преси» та у вигляді заздалегідь підготовлених та організованих брифінгів та прес-конференцій.

Слід наголосити, що серед усього розмаїття інформаційних «ударів» та «контрударів», якими обмінюються противники в інформаційній сфері, особливе місце відводиться електронним соціальним мережам, YouTube, так званим stream-трансляціям з місця подій, а також прямим радіоефірам в електронній мережі Інтернет у режимі онлайн. Це обумовлюється тим, що пересічний глядач або слухач може не тільки спостерігати за ходом подій у прямому ефірі (звичайно, з коментарями журналістів), а й скласти про них самостійне уявлення. Відповідно, з усього спектру шляхів отримання інформації сучасним міським населенням країни (а саме ця його частка є значущою для формування домінантної суспільної думки у країні) кількість тих, хто користується електронними ЗМІ, у порівнянні з тими, хто обирає для цього ранкову щоденну газету, є значно більшою (за останніми дослідженнями це співвідношення виглядає, як 65% до 35%). Крім того, навіть друковані сучасні ЗМІ мають в електронному сегменті інформаційного ринку свої електронні версії. Саме тому на ці форми та методи поширення інформпродукту сьогодні націлені відповідні органи агресора.

Щоб це зрозуміти, достатньо проаналізувати контент телевізійних програм російського телебачення (яке має подвійну спрямованість як безпосередньо на російського глядача, так і на тих, хто дивиться його у країнах СНД або в Україні). Таке яскраво виражене, м'яко кажучи, перекручування фактів, як, наприклад, вигаданий спалах антисемітизму, анархії та мародерства в постреволюційній Україні, «живі інтерв'ю» з лже-біженцями або «звірства фашистських радикалів на Майдані», важко було уявити при згадуванні про російську телевізійну журналістику.

При цьому прагнення будь-що і за будь-яку ціну створити так звану «потрібну телевізійну картинку» за допомогою спеціально організованих та проведених інформаційно-силових акцій іноді обертається проти самих «кухарів» цього інформаційного варива.

Так, наприклад, відео-ролик, нібито знятий випадковим свідком, в якому «мирні жителі Донецької області» за допомогою автомобіля та шляхом метушні по полю зупиняють танк української армії, при більш детальному перегляді виявляється повністю сфальшованим (знято у Бєлгородській області РФ за участю «українського танкового екіпажу», одягнутого чомусь в російські танкові комбези, та й сам танк явно не зі складу ЗСУ). При цьому при аналізі самого запису стає зрозуміло, що у «випадкового свідка десь у полях під Донецьком» якимсь дивним чином у руках опинилася цілком професійна відеокамера, яка коштує не один десяток тисяч доларів.

ХАРАКТЕРНОЮ ОЗНАКОЮ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ З БОКУ РОСІЇ Є ЇЇ НЕПЕРЕСІЧНА АГРЕСИВНІСТЬ ТА ІНТЕНСИВНІСТЬ З ОДНОЧАСНОЮ МАЙЖЕ ТОТАЛЬНОЮ НЕПРОФЕСІЙНІСТЮ ЇЇ ОРГАНІЗАТОРІВ ТА ВИКОНАВЦІВ

Про візитку очільника української радикальної громадської організації «Правий сектор», купу боєприпасів, німецький кулемет часів Другої світової війни, фотокарти місцевості та автомобільні номери Запорізької області, які були нібито знайдені, за словами сепаратистів, неушкодженими в автомобілі, який насправді вщент згорів при нападі на блокпост, у соціальних мережах із гострим сарказмом не висловлювався хіба що лінивий дописувач. На жаль, але для «правдоподібності» цієї акції сепаратисти вбили одного з місцевих мешканців, намагаючись видати його за члена «Правого сектору». І таких прикладів вкрай непрофесійної «роботи» російських інформагресорів в інформаційному просторі нашої країни можна навести ще чимало.

Тож можемо зробити висновок, що характерною ознакою інформаційної війни з боку Росії є її непересічна агресивність та інтенсивність з одночасною майже тотальною непрофесійністю її організаторів та виконавців. Треба зазначити, що формування потрібної для агресора «сприятливої» думки у лавах Збройних Сил та серед цивільного населення переважно відбувається шляхом різкого збільшення обсягів інформаційного потоку, а не завдяки його якості.

«Абияк» в Україні не спрацює

У зв'язку з цим сьогодні стає очевидним, що безпосередній інформаційний вплив противника достатньо вагомо обмежений низкою факторів, які ускладнюють щоденне ведення такого роду війни.

Насамперед це стосується панівної в українському суспільстві думки про недоторканність таких загальнодержавних цінностей, як територіальна цілісність, державний суверенітет та незалежність країни. Намагання зазіхнути на них …заздалегідь приречені на провал.

Автоматичне перенесення при веденні інформаційної війни на українське населення російської кальки менталітету та світоглядних меж призводить до того, що російський інформаційний контент, особливо у сегменті «аналітика та прогноз», виглядає для українців необґрунтованим, малоінформативним, а частіше й навіть по-дитячому смішним… В цьому можна переконатися, якщо почитати коментарі українських користувачів мережі Інтернет під телевізійними сюжетами, статтями та оглядами російського походження, розміщеними в ній. Палітра думок українців з цього приводу дуже яскрава — від сумнівів у психічному здоров'ї авторів цих «творів інформаційного впливу» до здивування недолугістю і тенденційністю розміщеної інформації.

Росіяни ніяк не второпають, що ступінь та рівень сприйняття «на віру» інформації в українців та росіян зовсім різний. Саме тому, значно переважаючи нас в інформаційно-організаційній сфері, вони нічого не можуть протиставити за рівнем ефективності впливу нечисленним українським структурам, які протистоять їм в інформаційному протиборстві.

Наприклад, недержавна група ентузіастів під назвою «Інформаційний спротив» під час найвідповідальнішого початкового етапу агресії, коли росіяни розгорнули майже тотальний інформаційний наступ на Україну, зуміла зупинити вал спотвореної проросійської інформації. Зовсім недаремно недолугі намагання росіян піддати сумніву реальність існування цієї групи у вигляді поширення інформації, що під цією назвою діє якийсь засекречений і цілком вигаданий кібер-центр НАТО (чомусь з Естонії), у підсумку закінчились для цих «викривачів» фіаско та ганьбою, коли головний координатор цієї групи Дмитро Тимчук з'явився на телеекранах країни.

Сьогодні можна стверджувати, що переважна більшість «творчих задумок» і «заготовок» російських інформбійців при веденні інформаційної війни на теренах українського інформаційного простору відзначається тотальною недолугістю, незнанням ані особливостей місцевих умов, ані менталітету мешканців нашої країни, ані особливостей українського інформаційного простору. Намагання механічного перенесення російського досвіду пропаганди та інформаційного «впливу» на український інформаційний простір з його розмаїттям думок і поглядів у підсумку грає зовсім не на користь агресору.

Більше того, навіть незначні зусилля вітчизняних інформаційних структур, які обрали у протидії агресору тактику апелювання до логіки та здорового глузду українців, у поєднанні з організаційним заходом у вигляді відключення російських телеканалів, виявляються напрочуд ефективними. Для цього достатньо подивитись на відповідні соціологічні дослідження навіть у так званих «сепаратистських осередках» (Донецьку та Луганській області), де відповідно 65% та 71% населення ніякого бажання «возз'єднатися» із Росією сьогодні вже не виявляють.

Костянтин МАШОВЕЦЬ,
«Народна армія»

З УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ

ІСПИТ НА ПАТРІОТИЗМ

Відео, розміщене в мережі Інтернет у середині березня поточного року, сколихнуло серця тисяч українців. На стройовому плацу Академії військово-морських сил імені П.С. Нахімова лунає команда про спускання з флагштоку Державного прапора України та Військово-Морських Сил, а згодом їхнє місце займають російський «триколор» та андріївський стяг.

Невже ось так завершилась історія української незалежності в цьому окремому вітчизняному навчальному закладі? Невже не залишилося у ньому патріотів, які й надалі продовжуватимуть писати літопис нашої військово-морської Академії?

Ні, не завершилась, і справжніх українських патріотів серед «нахімовців» залишилося багато. Саме це наочно й продемонстрували власним мужнім вчинком 17–20-річні курсанти, які перервали пануючу на території вишу атмосферу «російської ейфорії» та біля одного з корпусів Академії заспівали Гімн України. Заспівали, віддали військове вітання, зайшли в корпус та водночас продовжили свій важкий шлях до отримання українських офіцерських погонів.

Одним із тих, хто залишився вірним Військовій присязі, є курсант Академії ВМС ім. П.С. Нахімова Мирослав Криворучко. Він родом із Криму, з українського міста Севастополь. Син капітана 2-го рангу Юрія та старшого мічмана Галини Криворучків, відтак хлопець з дитинства виховувався у військово-морських традиціях. У 15 років Мирослав вступив до Севастопольського військово-морського ліцею. Сімнадцятиріччя зустрів курсантом Академії ВМС імені Нахімова. Чи мріяв він про іншу, не пов'язану з військово-морською тематикою, професію?

— Ні. Адже я народився у сім'ї військових моряків, у місті військово-морської слави, і це багато до чого зобов'язує, — коротко відповідає він.

«У КОЖНОГО БУВ ВИБІР. СВІЙ Я ЗРОБИВ ВЛІТКУ 2012-ГО, КОЛИ СКЛАВ ПРИСЯГУ НА ВІРНІСТЬ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ»

Так вже сталося, що нещодавно Мирослав попрощався з Севастополем, із родиною, яка залишилася там, та переїхав до Одеси, де разом зі своїми товаришами «нахімовцями» й надалі продовжуватиме навчання на факультеті корабельної енергетики та опановуватиме спеціальність штурмана. З ним я зустрівся вранці по завершенню першого в його житті «одеського» ранкового шикування на стройовому плацу.

— Я за національністю — українець. Народився вже після розпаду Радянського Союзу в українському Севастополі. Батько там проходив службу в складі ВМС ЗС України, мати — в одній з військових частин Чорноморського флоту Російської Федерації. Звісно, що для мене Севастополь був та залишатиметься рідним містом-героєм, за визволення якого проливали кров і українці, і росіяни, і представники багатьох інших національностей. І... раптом все змінилося. «Зелені чоловічки» зі зброєю та без розпізнавчих знаків стали для більшості кримчан своїми. А ми? Хто тоді ми, українські військові? Хто я, народжений в Севастополі? — схвильовано розповідає курсант Мирослав Криворучко.

Як і багатьом іншим українським військовим, які у важкий для країни час несли службу на Кримському півострові, впродовж останнього місяця на долю Мирослава, його командирів та всіх курсантів-«нахімовців» випало чимало життєвих випробувань. Під шаленим морально-психологічним тиском, що чинився на них, вони трималися до останнього. Це була їхня ділянка оборони, їхній форпост, який вони, попри численні вимоги, не здавали.

— Ультиматуми щодо переходу на російську сторону з конкретно визначеними датою і часом «капітуляції» керівництву Академії оголошували неодноразово. На схожого змісту провокації ми, звісно, не піддавалися. Лише після проведення кримського референдуму ми здали зброю в місце її зберігання. А вже за кілька днів у Академії відбулася сумнозвісна церемонія спускання українського та підняття російського прапора на території нашого вишу, — розповідає курсант Мирослав Криворучко.

За його словами, спочатку він та інші, віддані Українській присязі курсанти вагалися з приводу того, чи варто знаходитися в таку мить на загальному шикуванні Академії. Але після проведення невеличкої курсантської наради хлопці вирішили, що їхнє місце там, у строю. У строю не знов створеного Чорноморського вищого військово-морського училища, а Академії ВМС України. Разом зі справжніми українськими офіцерами вони просто зобов'язані були знов завмерти по стійці «струнко» під час виконання Гімну України. Тримаючи себе в руках, перемагаючи душевний біль, по-військовому стійко вони витримали і важку мить спускання Державного прапора України. Витримали задля того, щоб за кілька хвилин знов заявити про себе та про Україну, коли без музичного акомпанементу виконали гімн країни, народові якої вони мали честь скласти Військову присягу.

Курсант Мирослав Криворучко та ще близько двох сотень курсантів, старшин, мічманів і офіцерів на чолі з тимчасовим виконувачем обов'язків начальника Академії ВМС імені Нахімова капітаном 1 рангу Петром Гончаренком залишилися вірними клятві народові України до кінця.

За словами юнака, його вибір підтримали батько та мати. Але він не хоче називати зрадниками і тих своїх однокурсників, хто став під російські прапори.

ДЛЯ МЕНЕ СЕВАСТОПОЛЬ БУВ ТА ЗАЛИШАТИМЕТЬСЯ РІДНИМ МІСТОМ-ГЕРОЄМ, ЗА ВИЗВОЛЕННЯ ЯКОГО ПРОЛИВАЛИ КРОВ І УКРАЇНЦІ, І РОСІЯНИ

— У кожного був вибір. Свій я зробив влітку 2012-го, коли склав Присягу на вірність українському народові. Я люблю свою Батьківщину, люблю Крим і мій рідний Севастополь, який в моєму серці був та назавжди залишиться українським містом з великим різноманіттям традицій різних народів, — зазначає мій співрозмовник.

Однозначно, що Мирослав, разом з іншими курсантами-«нахімовцями», які переїхали до Одеси, свій перший офіцерський іспит на стійкість і патріотизм склав заздалегідь до лейтенантського випуску за таких надзвичайних умов. І своїм вчинком хлопці довели, що вони мають честь, і Україна для них — понад усе.

В'ячеслав ДІОРДІЄВ,
Одеса

ЛЮДИ ОБОВ'ЯЗКУ

ВИБІР НА КОРИСТЬ ВІЙСЬКА

Дитячі спогади молодшого сержанта Ірини М. тісно пов'язані з армійським життям. Адже її батько був військовим, служив здебільшого у віддалених гарнізонах. Звичайно, військове життя її родини згодом вплинуло на професійний вибір дівчини. Після успішного завершення навчання у Красноградському медичному училищі, що на Харківщині, Ірина працювала медичною сестрою у Морівській лікарні на Чернігівщині. Згодом батько — Юрій Вікторович — навіть радив їй укласти з командуванням одного з навчальних центрів Збройних Сил України контракт і розпочати військову службу.

— Звичайно, у мене був вибір, — каже Ірина М. — Але, отримавши мобповістку з військового комісаріату, я прийняла остаточне рішення — служитиму. Мій чоловік працює в оборонній сфері та не підлягає мобілізації. Тож мені, як кажуть, випало служити за двох.

Вже місяць Ірина носить військовий однострій, виконує обов'язки медика. Можливо, і не надто легко швидко адаптуватися до армійської служби, але дівчина не скаржиться:

— Мій вибір свідомий, я знала, куди йду і що мені належить робити. Разом зі старшим сержантом Людмилою П., яка прибула з чернігівського шпиталю, ми виконуємо всі завдання і готові до будь-яких умов роботи заради миру і спокійного життя громадян нашої Вітчизни, — запевняє молодший сержант.

Олександр ПАРІЙ,
Чернігів

Народна армія
22–26 квітня 2014 року

АКТУАЛЬНО

ТИМЧАСОВІ ПРОБЛЕМИ НЕ ПОВИННІ СТАТИ ПОСТІЙНИМИ

На материкову частину України з тимчасово окупованої АР Крим вже прибуло понад 4120 осіб, з них 1422 офіцери, понад 100 курсантів та близько 1850 сержантів та солдатів військової служби за контрактом, 20 працівників Збройних Сил України та 750 членів сімей, з яких понад 270 дітей. Про те, як вирішується великий комплекс їхніх проблем на нових місцях служби, кореспонденту нашої газети розповів заступник Міністра оборони України Петро МЕХЕД.

— Військові-кримчани нині розміщуються у Києві, Броварах, Запоріжжі, Миколаєві, Одесі, Очакові на фондах військових частин, санаторіїв, на базах відпочинку та у приватних оселях. Загалом для тимчасового розміщення військовослужбовців визначено 8 військових частин. У стислі терміни нам вдалося вирішити питання грошового та медичного забезпечення, надання тимчасових приміщень для проживання.

У той же час є кілька невідкладних проблемних напрямків, над якими продовжують працювати органи військового

ПЕРЕДБАЧЕНО ВИПЛАТИ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ЗОКРЕМА У РАЗІ ВІДСУТНОСТІ ГРОШОВИХ АТЕСТАТІВ АБО НЕОБХІДНИХ ДОВІДОК У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

управління. Так, необхідно визначити остаточне місце дислокації військових частин. Від цього залежить те, куди перевозити сім'ї та майно, де реєструватися за місцем проживання, де ставати на квартирний облік, де отримувати компенсаційні виплати та допомогу, пов'язані з переїздом та перевезенням особистого майна військовослужбовців та членів їхніх сімей, і багато інших питань.

— Чимало військовослужбовців-кримчан не змогли вивезти всі свої документи…

— У Міністерстві оборони України опрацьовано Порядок нарахування грошового забезпечення, заробітної плати та інших виплат військовослужбовцям та працівникам, які прибувають з території АР Крим. Передбачено виплати грошового забезпечення, зокрема у разі відсутності грошових атестатів або необхідних довідок у військовослужбовців.

Також військовослужбовці мають право на виплату підйомної допомоги в розмірі місячного грошового забезпечення на військовослужбовця і 50 відсотків місячного грошового забезпечення на кожного члена сім'ї військовослужбовця, який переїжджає з ним на нове місце військової служби (пункт 3 статті 9–1 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їхніх сімей» **— Авт.**).

Кошти на зазначені виплати є та невідкладно виплачуються після прибуття військовослужбовця до нового місця служби та початку виконання обов'язків за посадою.

Крім того, Міністерством оборони України опрацьовано алгоритм отримання компенсаційних виплат, пов'язаних із перевезенням особистого майна військовослужбовців та членів їхніх сімей працівників військових частин, установ та організацій Збройних Сил України, які переміщені з території АР Крим.

— У багатьох військовослужбовців заблоковано банківські картки. Чи вдалося розв'язати цю проблему?

— Військовослужбовці, які прибувають на збірні пункти одиночним порядком та стосовно яких не прийнято рішення про подальше проходження служби, зараховуються на грошове забезпечення до окремих військових частин у Києві, Вінниці та Одесі.

Виплата грошового забезпечення військовослужбовцям, які прибули з АР Крим, здійснюється готівкою або шляхом зарахування коштів на їхні карткові рахунки.

Питання щодо розблокування карткових рахунків вирішується з банківськими установами після прибуття військовослужбовців з АР Крим. На цей час розблоковано 1600 їхніх зарплатних карток.

— Яку підтримку надають органи державного самоврядування на нових місцях служби кримчан?

— В Одеській області, де я нещодавно був з робочим візитом, завдяки співпраці з органами місцевої влади військові розміщені в 4 санаторіях-профілакторіях: «Куяльник», «Біла акація», «Зелений мис», «Портовик». Для них створені належні умови проживання. Вони забезпечені триразовим харчуванням та медичною допомогою.

МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ ГОТОВІ ВСЕБІЧНО СПРИЯТИ У ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

У Військовій академії, що у Одесі, для 103 курсантів академії ВМСУ створені статутні умови розміщення, які поступово доводяться до більш високих стандартів. Розглядається можливість створення у складі Військової академії військово-морського інституту.

Всебічну допомогу надають волонтери. Наприклад, днями до військового містечка Дальник-4 за рахунок громадських організацій надійшла побутова техніка — холодильник, пральна машина, бойлер тощо. Окремо варто сказати про те, що на рахунки Міністерства оборони від юридичних, фізичних осіб та мобільних операторів у межах акції «Підтримай Українську армію!» вже надійшло майже 112 млн грн.

Ці кошти зараховуються виключно на спеціальні реєстраційні рахунки, відкриті в органах Державної казначейської служби України. Використання зазначених коштів здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України та Закону України «Про здійснення державних закупівель».

За пропозиціями Генерального штабу Збройних Сил України 58,7 млн грн планується спрямувати на придбання найнеобхіднішого для Збройних Сил. У першу чергу — кулезахисних кевларових шоломів на суму 22,0 млн грн, а також спальних мішків, ізолюючих підстилок, маскувальних сіток, флотської форми одягу, засобів зв'язку та комплектуючих до них тощо. В тому, що цих речей бракує, я пересвідчився особисто, відвідавши військові частини в гарнізонах Миколаєва, Очакова, Херсона.

— Чи вирішено питання щодо влаштування дітей військовослужбовців у навчальні заклади, дитячі садки, а дружин військовослужбовців на нове місце роботи?

— Міністерством оборони України направлено листи до Міністерства освіти та науки України та Міністерства соціальної політики України з проханням доручити територіальним органам у сфері зайнятості населення та відповідним органам у сфері освіти у разі звернення членів сімей військовослужбовців сприяти у вирішенні зазначених питань.

Департамент соціальної та гуманітарної політики формує списки членів сімей військовослужбовців, які потребують працевлаштування у зв'язку з передислокацією з АР Крим та влаштування їхніх дітей в освітні та дошкільні навчальні заклади. Ці списки будуть надіслані до обласних державних адміністрацій для розгляду та прийняття відповідних рішень.

МІНІСТЕРСТВОМ ОБОРОНИ УКРАЇНИ ОПРАЦЬОВАНО АЛГОРИТМ ОТРИМАННЯ КОМПЕНСАЦІЙНИХ ВИПЛАТ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПЕРЕВЕЗЕННЯМ ОСОБИСТОГО МАЙНА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Місцеві органи влади готові всебічно сприяти у вирішенні питань працевлаштування членів сімей військовослужбовців, влаштування дітей у заклади освіти та дошкільні дитячі заклади.

— Як діяти військовослужбовцям, які мають бажання звільнитися, адже у Криму проживають їхні родини? Чи існує процедура їхнього звільнення?

— 15 квітня 2014 року Верховною Радою України прийнято в цілому проект Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян на тимчасово окупованій території України». Згідно зі статтею 14:

1. Військовослужбовці Збройних Сил України, які в особливий період прибули з тимчасово окупованої території України і виявили бажання звільнитися з військової служби, звільняються з військової служби за наявності підстав, а за їх відсутності — у зв'язку зі скороченням штатів.

2. Військовослужбовці Збройних Сил України, які не прибули у встановлений Міністерством оборони України строк до визначених ним пунктів, вважаються такими, що залишили військові частини, та зараховуються у розпорядження відповідних посадових осіб, виключаються із списків особового складу військових частин. Відповідна інформація щодо їх розшуку направляється до правоохоронних органів.

3. Військовослужбовці Збройних Сил України, стосовно яких отримано документальне підтвердження про їхні зарахування до Збройних Сил Російської Федерації, виключаються із списків особового складу військових частин, а контракт вважається припиненим з часу зарахування їх до Збройних Сил Російської Федерації.

Звільнення або виведення військовослужбовців за штат у порядку реалізації вищезазначеного закону буде здійснюватися після його підпису Президентом України та набуття чинності.

— Як відбувається поповнення особового складу військових частин ВМС України?

— У терміни, визначені відповідним урядовим рішенням та директивами Міністерства оборони України, після завершення передислокації військових частин буде завершено аналіз їхньої укомплектованості та визначено перспективний склад Військово-Морських Сил. Військові частини, які увійдуть до перспективного складу, будуть доукомплектовані в першу чергу за рахунок військовослужбовців, посади яких будуть скорочені у зв'язку з переформуванням, або розформуванням військових частин Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

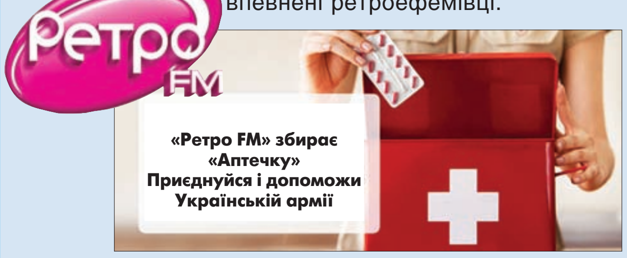
Крім того, у 2014 році для вирішення потреб комплектування вітчизняного флоту буде здійснено перерозподіл випускників військових навчальних закладів, значна частина яких буде направлена для проходження подальшої служби у військові частини Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

— Дякую за розмову.

Бесіду вів Руслан СЕМЕНЮК, «Народна армія»

НАРОДНА ПІДТРИМКА

«Підтримай солдатів, підтримай Українську армію!» — під таким девізом стартувала акція «Аптечка» зі збору медикаментів для українських військових частин на радіостанції «Ретро FM». Дезінфікуючі та знеболювальні засоби, антибіотики, бинти, йод — все це допоможе нашим солдатам бути в строю в прямому сенсі слова. А долучитися до благородної акції може кожен — впевнені ретроефемівці.

«Коли під рукою є аптечка — відчуваєш себе спокійніше і впевненіше, адже випадки бувають різні. Особливо, якщо ти — солдат», — таке звернення до народу через радіоприймачі лунає в ефірі радіостанції протягом трьох останніх тижнів. І знаходить відгук. Завдяки цій, черговій, акції радіожурналістів, захисники Вітчизни вкотре переконуються в тому, що конче потрібні своєму народові. В них вірять, їм допомагають.

— Кожен день наша «Аптечка» поповнюється ліками, перев'язувальними матеріалами, засобами першої медичної допомоги. Люди приїжджають у київський офіс радіостанції і відправляють посилки. Особливо приємно, що до нашої соціальної ініціативи приєдналися ведучі телеканалу «1+1» і зірки шоу-бізнесу. Впевнений — разом ми зможемо зібрати значну і таку необхідну медичну допомогу для українських солдатів. Уже після травневих свят всі наші медикаменти будуть відправлені у військові частини країни, — говорить програмний директор радіостанції «Ретро FM» Костянтин Мірошниченко.

Серед зірок українського шоу-бізнесу та ведучих «Ретро FM», які активно долучилися до акції з підтримки армії, Олег Скрипка, Лідія Таран, Соломія Вітвіцька, Микола Луценко та багато інших. Вони сподіваються, що власним прикладом надихнуть українців зробити свій внесок для допомоги війську.

Лідія ТАРАН (телеведуча каналу «1+1»): — *Купуючи медикаменти, намагалась підібрати такі ліки, що можуть дійсно стати у нагоді людям, які цілодобово знаходяться в польових умовах. Серед них — вітаміни, ліки для підсилення імунітету, ліки першої необхідності, антисептики тощо.*

Аби раціонально підійти до придбання медикаментів для наших військових, спершу поспілкувалась зі своїми знайомими, які мали досвід військової служби та порадили, що необхідно солдату. Виходячи з цього, і формувала список.

Олег СКРИПКА (співак, лідер гурту «ВВ»): — *Такі акції, безумовно, об'єднують країну від заходу і до сходу, з півночі до півдня. І ми, зірки, не повинні стояти осторонь цих ініціатив. Особисто я — людина не військова, свого часу закінчив військову кафедру та став офіцером запасу, але незважаючи на це, знаю, що таке військо і яка йому потрібна підтримка. У моїй родині завжди шанують людей у погонах.*

ПРИЄМНО ВІДЧУВАТИ ВЕЛИЧЕЗНУ ГОРДІСТЬ ЗА ТЕ, ЩО МИ Є ЧАСТИНОЮ ВЕЛИКОГО Й НЕЗЛАМНОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

ЛЬВІВЩИНА

Представники громадськості невеличкого міста Винники передали одній із військових частин Повітряних Сил Збройних Сил України, яка дислокується на Львівщині, 16 акумуляторних батарей. Як пояснив громадський активіст, голова міського осередку «Просвіта» Любомир Білоус, ідею допомогти Українському війську підтримала вся громада міста. А як це зробити якнайкраще, обговорювали на загальних зборах. Вирішили: зібрати кошти, закупити необхідні матеріальні цінності й передати безпосередньо у військову частину.

Пожертви люди зносили в церкви, іноді віддаючи останні заощадження. Знайшли можливість придбати акумуляторні батареї за цінами виробника. Загалом мешканці Винників пожертвували на військо близько 21 тисячі гривень.

— Армія завжди була з народом і всіляко підтримувала мирне населення у скрутну хвилину. Тепер настала черга народу бути з армією, — звернувся до військовослужбовців Любомир Білоус.

Командир військової частини підполковник Володимир Мельник подякував громаді міста Винники за турботу і запевнив, що військовослужбовці ввіреної йому частини із гідністю боронитимуть українську землю.

КИЇВЩИНА

Медіа-група «АВТОЦЕНТР»

У цей складний для країни час українське суспільство продовжує активно підтримувати вітчизняне військо та надавати йому всебічну допомогу. Одним із таких чергових проявів громадської підтримки стала ініціатива медіа-групи «Автоцентр», яка звернулась до тимчасового виконувача обов'язків Міністра оборони України генерал-полковника Михайла Коваля з пропозицією допомогти вітчизняному оборонному відомству запасними частинами до військової техніки.

— Наша організація за родом своєї діяльності пов'язана та тісно співпрацює з постачальниками та продавцями запасних частин як для легковиків, так і для вантажного (спеціального) транспорту. Тому, зважаючи на складний для України та її Збройних Сил час, ми розуміємо всю відповідальність, покладену на вітчизняне військо, і не можемо стояти осторонь, — зазначає у своєму зверненні генеральний директор ТОВ «ІА Автоцентр» Ігор Діденко. — Тому ми хочемо виступити ініціаторами та інформаційним партнером акції зі збору необхідних для війська запасних частин, які будуть безкоштовно передані у відповідні військові підрозділи.

Відповідно до цієї ініціативи оборонне відомство надасть медіа-групі «Автоцентр» перелік необхідних запасних частин.

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА

Вже більше місяця волонтери-ремонтники з Дніпропетровщини на чолі з почесним головою районної громадської організації інвалідів Чорнобиля Василем Скибою активно надають допомогу одній із частин Сухопутних військ у відновленні бронетанкової та автомобільної техніки.

Попри те, що свого часу вона була належним чином підготовлена до консервації, деякі гумові деталі, фільтри, агрегати стали непридатними до подальшої експлуатації. Гостро постало питання щодо нестачі необхідних матеріалів та спеціалістів-ремонтників, які б швидко допомогли поставити «сталевих коней» до строю.

Нині вже десятки одиниць бойових машин пройшли випробування та готові до виконання завдань за призначенням.

— Я тривалий час працював на різних підприємствах, які безпосередньо пов'язані із технікою, тож і вирішив допомогти захисникам Батьківщини, — розповідає Василь Іванович. — Для закупівлі необхідних матеріалів ми ініціювали добровільний збір коштів. Так було закуплено запчастин на понад 30 тисяч гривень.

Волонтери-техніки плідно працюють щоденно, використовуючи при цьому здебільшого власні ресурси, інструменти та обладнання. Неодноразово й волонтери за власні кошти купували необхідні запчастини, фарбу, оливи, виконували зварювальні роботи.

Пліч-о-пліч з волонтерами працюють і нещодавно призвані з резерву солдати та офіцери. «Новобранці» вдосконалюють свої знання та навички з обслуговування бойової та військової техніки, яка завжди повинна бути готовою до багатокілометрових маршів та виконання завдань за призначенням.

БУКОВИНА

На території однієї з військових частин Буковини відбулося підписання меморандуму про співпрацю між військовими, аграрною корпорацією «Сварог Вест Груп» та благодійним фондом "Зміцнення громад».

Цим документом задекларована співпраця в реалізації заходів, спрямованих на відновлення застарілої матеріально-технічної бази військової частини та сприяння підвищенню її боєготовності. У межах співпраці також надаватимуться безкоштовні юридичні консультації та інформаційні послуги з метою підвищення рівня мотивації військовослужбовців і підтримки їхнього бойового духу.

Від військової частини документ підписав заступник командира частини по роботі з особовим складом підполковник Ігор Соболенко, від «Сварог Вест Груп» — полковник запасу, заступник голови правління Петро Мосендз, від фонду «Зміцнення громад» — директор Тетяна Василик.

— Поки ситуація у країні стабілізується і держава зможе самостійно утримувати армію, ми готові брати на себе зобов'язання підтримувати солдатів продовольчими наборами, паливно-мастильними матеріалами, транспортом і фінансовими ресурсами, — зазначив заступник голови правління Петро Мосендз.

Підполковник Ігор Соболенко повідомив, що на виділені гроші для половини особового складу вже закупили бронежилети 4-го класу.

Народна армія
22–26 квітня 2014 року

ЖЕНЕВСЬКИЙ КОМПРОМІС

З моменту прийняття Женевських домовленостей пройшло більше тижня. Нагадаю, що під час чотиристоронньої зустрічі було досягнуто домовленості стосовно конкретних кроків, направлених на деескалацію конфлікту.

УКРАЇНА ТРИМАЄ СВОЄ СЛОВО

Зокрема, за умовами угоди, незаконні збройні формування мають бути роззброєні, незаконно зайняті будівлі та площі — звільнені. Крім того, було домовлено розпочати в Україні національний діалог, який враховуватиме інтереси всіх регіонів держави та громадську думку. Відразу після досягнення згоди про першочергові кроки, спрямовані на відновлення стабільності в східних регіонах, український уряд сумлінно почав їх виконувати.

Конституційна реформа на основі децентралізації та розширення повноважень регіонів

На сьогодні Міністерство внутрішніх справ і Служба безпеки України продовжують вилучати нелегальну зброю в населення. МВС послідовно роззброює всі радикально налаштовані рухи, організації, які порушують закон.

Зокрема, у заяві українського уряду, розміщеній на сайті зовнішньополітичного відомства України, повідомляється про вилучення майже шести тисяч одиниць стрілецької зброї, абсолютно вільну і безпечну атмосферу на майдані Незалежності та вулиці Хрещатик у Києві, відсутність переслідування за етнічною або мовною ознакою та так званих «чорних списків».

Звертаючись до іншого учасника Женевських домовленостей — РФ, українська сторона закликає виконати російську частину домовленостей. Йдеться про відведення військ і публічне відмежування від підтримки проявів тероризму і сепаратизму, припинення насильства з боку російських прихильників, які ведуть протизаконні дії на території України, та звільнення заручників і захоплених будівель.

Перелічуючи заходи, які прийняті українською владою в межах виконання Женевських домовленостей, уряд відзначає схвалення і внесення до Верховної Ради законопроекту про звільнення від відповідальності учасників заворушень, які здадуть зброю і звільнять захоплені адміністративні будівлі. Відповідно до Женевських домовленостей амністія не буде поширюватися тільки на тих, хто скоїв тяжкі злочини.

Також Кабінетом Міністрів ініційовано конституційну реформу на основі децентралізації та розширення повноважень регіонів. Уже проведено розширене засідання парламентської конституційної комісії із залученням представників усіх політичних сил і регіонів. Прийнято розпорядження про широке громадське обговорення майбутніх конституційних змін. При цьому до їхнього впровадження урядовці готові вислухати думку жителів про те, кого вони вважають гідним очолити ці регіони.

Окрім цього, в документі наголошується на гарантії захисту і закріплення спеціального статусу за російською мовою. При цьому територіальні громади самостійно визначатимуть обсяг прав, який вони будуть надавати російській чи будь-якій іншій мові. Також український уряд рішуче засуджує будь-які прояви антисемітизму, ксенофобії та нетерпимості.

Парламентська коаліція звернулася до всіх політичних сил із закликом підписати меморандум взаєморозуміння для врегулювання ситуації на сході України.

«Ми зробили наші перші кроки назустріч. Ми чекаємо конкретних кроків з боку тих, хто незаконно утримує будівлі і заручників», — наголошується у зверненні.

При цьому українська влада наполегливо сповіщає про свою готовність вислухати всі законні політичні вимоги українців як на сході, так і на заході. І не тільки вислухати, але й піти їм назустріч, закликаючи виконувати Женевські угоди, укладені між Україною, Росією, Сполученими Штатами та Європейським Союзом.

А що Росія?

У Москві заявляють, що «російська сторона знову наполягає на негайній деескалації ситуації на південному сході України, відводі підрозділів Української армії і початку реального внутрішньоукраїнського діалогу з охопленням усіх регіонів і політичних утворень країни».

У той же час міжнародні аналітики пояснюють, що дипломатична суперечка у даному випадку не є найефективнішим засобом деескалації конфлікту. На їхню думку, українській владі необхідно діяти рішучіше по відношенню до сепаратистів на сході країни. Зокрема, закривати кордон із Росією, відкривати кримінальні справи проти сепаратистів тощо.

Директор Центру зовнішньополітичних досліджень Сергій Пархоменко переконаний, що в Москві продовжують перекручувати інформацію, представляючи Україну агресором у Донбасі. На думку експерта, Росія намагається очистити схід України від підрозділів українських силових структур і взяти під контроль ситуацію в цьому регіоні. Кремль палко бажає контролювати всю вертикаль української влади.

Вадим КОВАЛЬОВ, «Народна армія»

ШЛЯХОМ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

СПОЧАТКУ РЕФОРМИ

Європарламент все ж таки прийняв резолюцію, відповідно до якої Україна може подати заявку на членство в ЄС. Зокрема, в документі йдеться: «Відповідно до ст. 49 Договору про ЄС Грузія, Молдова і Україна мають європейську перспективу і можуть подавати заявки про прийом до ЄС при дотриманні принципів демократії, поваги основних свобод, прав людини і нацменшин та гарантуванні верховенства права».

Також в ЄС згодні прискорити процес спрощення візового режиму з перспективою його подальшого скасування. На переконання міжнародних експертів, кордони з ЄС для українців можуть відкритися вже до кінця поточного року. При цьому всім необхідно зрозуміти, що це — справа не одного дня. Складність полягає навіть не в економічних критеріях з прийому в ЄС. За словами політологів, головна проблема — у політичних вимогах до України, виконання яких потребує 7–10 років.

Вимоги

Чим ближче до дати проведення президентських виборів, тим гарячіше риторика українських політиків. Терміни набуття членства України в ЄС оголошуються протягом найближчих десяти років. Але по суті, як зазначають фахівці, в підписаній нами Угоді з ЄС про конкретну дату членства не йдеться. В цьому документі зазначаються політичні та економічні вимоги прийняття України до Євросоюзу. Добре те, що зараз цей процес все ж таки зрушився з мертвої точки. Проте, як показує практика, від підписання цього документа до реального членства в ЄС може пройти не один десяток років. Яскравий приклад цьому — досвід Туреччини, членство якої розглядається не одне десятиліття.

Підтягнути економіку

За словами експертів, у питанні з Україною все може піти набагато швидше. Треба лише виконати зазначені зобов'язання. До того ж економічні критерії, які висуваються до країни, яка бажає стати членом ЄС, нам під силу. На думку експертів Міжнародного фонду Блейзера, Україна їх може виконати за рік. З поточним дефіцитом бюджету наші показники поки не дотягують до євростандартів. А ось за показником рівня держборгу Україна цілком вписується в рамки. При необхідному показнику «не більше 60% ВВП» в Україні він становить 40%.

Політика

На переконання українських політологів, складніше буде з виконанням політичних умов. Світовий досвід свідчить, що часовий розрив між підписанням Угоди і подачею заявки коливається в межах 7–10 років. За цей час Україна зможе виконати політичну частину умов прийняття до ЄС. При цьому експерти вважають, що найскладнішим буде підвищення рівня розвитку демократії, проведення реформ і прийняття закону про права нацменшин.

Підготував Вадим КОВАЛЬОВ, «Народна армія»

РЕАЛІЗАЦІЯ УГОДИ

ЄС ВІДЗНАЧАЄ ПОЗИТИВНІ КРОКИ

Європейський Союз відзначає, що Україна почала виконувати Женевські домовленості. Як повідомляють міжнародні ЗМІ, про це заявив на брифінгу в Брюсселі прес-секретар Верховного представника ЄС з питань спільної зовнішньої політики і політики безпеки Майкл Манн.

«Ми бачили сигнали про те, що Женевська угода втілюється в життя українською владою. Наприклад, підготовлено проект закону про амністію», — сказав він.

Ще одним таким сигналом, за словами представника ЄС, стала зустріч минулого тижня делегації Венеціанської комісії Ради Європи з представниками українського парламенту для обговорення проекту змін до Конституції.

При цьому Манн зазначив, що для успішної реалізації угоди необхідно, щоб її виконували всі учасники женевської зустрічі.

«Ми закликаємо всі сторони забезпечити реалізацію угоди, зокрема Росію, застосувати свій вплив для забезпечення негайного припинення того, що відбувається в Східній Україні, щоб дотримувалися суверенітет і територіальна цілісність цієї держави та відбувалася деескалація конфлікту», — сказав Манн.

Крім того, він зазначив, що ЄС закликає сторони утримуватися від використання насильства, що може погіршити ситуацію, та продовжувати виконувати положення Женевської угоди.

ЗАЯВА ПЕНТАГОНУ

РОСІЯ НЕ ЗРОБИЛА НІЧОГО ДЛЯ СТАБІЛІЗАЦІЇ СИТУАЦІЇ

Російська влада досі тримає своїх військових на кордоні з Україною і не зробила нічого для стабілізації ситуації в цій країні та Європі. Як повідомляє офіційний веб-сайт Пентагону, про це заявив прес-секретар американського оборонного відомства адмірал Джон Кірбі.

«Ми не побачили нічого з боку Росії та її збройних сил, що зменшувало би напругу або стабілізувало ситуацію в Україні та на європейському континенті», — зазначив спікер Пентагону.

«Допомогою стало б те, якби вони забрали своїх військових від кордону і сконцентрувалися на діях, які поважають суверенітет України», — зазначив Кірбі.

Адмірал також зауважив, що агресія росіян в Україні зміцнила рішучість США посилити НАТО і продемонструвати підтримку членів Альянсу в Центральній і Східній Європі.

Раніше повідомлялося про оголошення Пентагоном проведення додаткових навчань за участю американських військових у Польщі та Прибалтійських державах, які висловлювали найбільшу стурбованість ситуацією в Україні.

ДЕЩО З ПРИВОДУ...

Такими кримські пляжі можуть залишитися надовго

КРИМСЬКІ РЕАЛІЇ ПІСЛЯ «НАРОДНОГО» РЕФЕРЕНДУМУ

16 березня у Криму відбувся «народний» референдум щодо приєднання автономії до Росії — без визнання Україною і світом, але під наглядом тисяч озброєних російських вояків.

Черги на отримання пенсій в Криму величезні

«Народність» цієї події яскраво ілюструє нова медаль «За возвращение Крыма», створена на замовлення російського Міноборони і вручена понад трьом сотням людей, зокрема президенту РФ Володимиру Путіну і самопроголошеному прем'єру Криму Сергію Аксьонову. Найцікавішими виявилися дати, викарбувані на зворотному боці медалі, якою заохочувались певні особи за взірцеве виконання операції із «захисту інтересів російськомовних у Криму» — з 20 лютого по 18 березня, що дає привід усьому світові зовсім інакше трактувати дії російських військових і слова Путіна щодо Криму.

У МАГАЗИНАХ ПОТРОХИ СПОРОЖНЮЮТЬСЯ ПОЛИЦІ, ДОБРЕ СПРИЯЮТЬ ЦЬОМУ ПІДПРИЄМЦІ З КУБАНІ, ЯКІ МАСОВО СКУПОВУЮТЬ ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ, СИГАРЕТИ ТА СПИРТНІ НАПОЇ

Прихильники місцевої, невизнаної офіційним Києвом, влади і зміни державної приналежності Криму не приховували радощів від приєднання до Росії. Такий настрій супроводжували концерти на центральних вулицях і намети з безкоштовними пиріжками та чаєм. Наприклад, сімферопольці після голосування вирушали на столичну площу Леніна, де ще до закінчення референдуму здійснював свій «наступ» російський естрадний десант у складі Льва Лещенка, Віки Циганової, Ігоря Демаріна і гуртів «Земляне» та «Голубые береты». Натовп обговорював референдум і його наслідки: «Росія нам купу грошей виділить», «Нарешті ми повернемося на Батьківщину», «За нас уже давно все вирішили», «Головне, щоб війни не було»...

Минуло трохи більше місяця «життя по-новому». Спорожнілий ряд кабінок для працівників паспортного контролю в міжнародному аеропорту Сімферополя з першої ж хвилини перебування у Криму нагадує про новий статус півострова. З трапа літака без жодних затримок у місто — Росія вважає цю територію своєю, тож ніяких штампів ставити не треба. Сімферополь жадає, як і раніше, приймати й міжнародні рейси, але іноземні авіакомпанії в повітряний простір Криму не літають.

На дорогах півострова поруч із постами ДАІ й досі чергують озброєні люди в масках і бронежилетах. Колишні військові, які зрадили своїй присязі українському народу, переодяглися в «костюми від Юдашкіна» (саме так називають російські камуфляжі). У магазинах потрохи спорожнюються полиці, добре сприяють цьому підприємці з Кубані, які масово скуповують продукти харчування, сигарети та спиртні напої. Закрилися практично всі українські банки. Найбільше постраждали клієнти Приватбанку, який з перших днів анексії закрив свої відділення та припинив видачу готівки через банкомати. На півострові повна чехарда з ціноутворенням через постійні зміни курсу гривні до рубля. Діючий з перших днів коефіцієнт 3,8 рубля за 1 гривню сьогодні зменшено до 2,8.

ЗА КУРСОМ, ЩО ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ НА КРИМСЬКИХ РИНКАХ, 1000 РУБ. СЬОГОДНІ ДОРІВНЮЄ 264 ГРН (ЦІНОУТВОРЕННЯ СТАНОМ НА 23.04.2014)		
Найменування товару	Ціна у Краснодарському краї РФ	Ціна у Криму
Хліб (житній)	30,00 руб. (7,92 грн)	4,30 грн
Борошно (1 кг)	39,00 руб. (10,29 грн)	4,50 грн
Макарони (1 кг)	35,00 руб. (9,24 грн)	7.00 грн
Картопля (1 кг)	46,00 руб. (12,14 грн)	7,00 грн
Морква (1 кг)	37,00 руб. (11,9 грн)	3,00 – 4,00 грн
Сметана (1 л)	145,00 руб. (38,28 грн)	23,00 грн
М'ясо яловичина (1 кг)	400,00 – 420,00 руб. (105,60 – 111,2 грн)	45,00 – 70,00 грн
М'ясо свинина (1 кг)	320,00 руб. (115,2 грн)	50,00 – 70,00 грн
Горілка (0,5)	200,00 руб. (60,00 грн)	35,00 грн

Зараз у Криму ведуться розмови про припинення компенсацій пільговим категоріям населення. Тобто електрички, тролейбуси і маршрутки незабаром не перевозитимуть пасажирів за пільгами. Адже в самій Росії такі пільги вже давно скасовані. Також із Севастополя повідомили, що кримчани, які перейшли на російські пенсії, у майбутньому отримуватимуть фіксовану виплату — 5200 руб. У перерахунку на українські гривні за сьогоднішнім курсом виходить 1560 грн. Для порівняння мінімальна пенсія у РФ становить 7500 руб.

Кримські бізнесмени неохоче переходять на рублеві розрахунки, а деякі просто навідріз відмовляються від російських рублів. Більшість закупівель продукції підприємці роблять в Україні за значно нижчими цінами, ніж у Росії.

Про економічну невигідність транспортних перевезень вантажів з РФ годі й казати. Наприклад, паромна переправа легкового авто та родини з 4 осіб до Кубані коштує 560 гривень, вантажний автомобіль обійдеться приблизно у 1500 гривень. Це не враховуючи, що на Кубані ціни на товари першої необхідності приблизно на 25–30% вищі, ніж на півострові. На магазинних цінниках, які вказані у двох валютах, рублевий еквівалент встановлюють за курсом продажу рублів у обмінниках, що знову ж таки б'є по кишені пересічних громадян. З цієї ж банальної причини людям похилого віку, яким виплачують пенсії в рублях, доводиться потім міняти їх на українську валюту, бо інакше неможливо здійснити багато покупок. У підсумку їхні «підвищені» російські пенсії стають ще меншими, подекуди за купівельною спроможністю опускаючись за межу української «мінімалки». На цьому підґрунті серед кримчан похилого віку починають ширитися ремствування і дедалі частіше чути незадоволені голоси.

Не додає оптимізму й дефіцит прісної води, вагому частину якої сонячний півострів отримував через Південно-Кримський канал. На сьогодні самопроголошена кримська влада не намагається врегулювати з Україною питання щодо водопостачання. Про це нещодавно заявив виконувач обов'язків заступника Адміністрації Президента, народний депутат від фракції ВО «Батьківщина» Андрій Сенченко в інтерв'ю радіо «Свобода». За його словами, зараз Крим замість того, щоб укласти відповідну угоду і розрахуватися з боргами за перекачування води (це близько півтора мільйона гривень), здійснює несанкціонований забір. Враховуючи, що землі на більшості території потребують штучного поливу, кримчани з великою ймовірністю можуть залишитися без урожаю.

Звісно, найбільше мешканці півострова переймаються курортним сезоном. Саме завдяки туристичному бізнесу значна кількість місцевого населення заробляє на прожиття. У минулі роки левову частку відпочивальників становили туристи з України, які цього року змінять звичний туристичний маршрут.

За прогнозами Російської спілки туристичної індустрії, цьогоріч протягом літнього сезону відновити туристичний потік до Криму навряд чи вдасться. На думку прес-секретаря спілки Ірини Тюріної, основною причиною є транспортна проблема. Авіарейсів, щоб перевезти всіх туристів задля заповнення Криму відпочивальниками, не вистачить — для цього їх має бути щонайменше 600 на тиждень.

ЗА ПРОГНОЗАМИ РОСІЙСЬКОЇ СПІЛКИ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ, ЦЬОГОРІЧ ПРОТЯГОМ ЛІТНЬОГО СЕЗОНУ ВІДНОВИТИ ТУРИСТИЧНИЙ ПОТІК ДО КРИМУ НАВРЯД ЧИ ВДАСТЬСЯ

Організувати таку кількість авіасполучень представляється малоймовірним, та й ціна авіаквитків доволі висока. Із залізничним транспортом теж існує низка проблем, зокрема необхідність двічі перетинати кордон.

Занепокоєння місцевого населення також викликає законопроект № 461001–6, який вносить до статті 17 Житлового кодексу РФ такі зміни: «...не допускається надання готельних послуг, а також послуг з тимчасового розміщення громадян у житлових приміщеннях багатоквартирних будинків». Згідно з цією нормою багато кримчан, які віднедавна вважають себе громадянами Росії, залишаться без свого сезонного заробітку...

Іван ГЕТЬМАН,
Київ

Народна армія
22–26 квітня 2014 року

ВІТЧИЗНЯНИЙ ОБОРОННО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС

Події, пов'язані з анексією Росією Криму, негативно позначилися на стосунках між нашими країнами. Причому не лише на політичному та економічному, а й на військово-технічному напрямках. Через це довелося згорнути чимало спільних доволі перспективних проектів. Підприємства вітчизняного ОПК також припинили поставки озброєння та військової техніки до Російської Федерації в межах раніше укладених договорів. Виникла ситуація має стимулювати Державний концерн «Укроборонпром» до пошуку нових ринків збуту вітчизняних перспективних зразків ОВТ.

ДЛЯ ПЕРЕОЗБРОЄННЯ ВІЙСЬКА — ВСІ РЕЗЕРВИ ТА МОЖЛИВОСТІ

НА СЬОГОДНІ ПІДПРИЄМСТВА ОПК МАЮТЬ ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРАЦЮВАННЯ, З ЯКИМИ МОЖНА ВПЕВНЕНО ПОЧУВАТИСЯ ЯК НА ВНУТРІШНЬОМУ, ТАК І ЗОВНІШНЬОМУ РИНКАХ ОЗБРОЄННЯ ТА ТЕХНІКИ

Так, тимчасовий виконувач обов'язків генерального директора ДК «Укроборонпром» Юрій Терещенко неодноразово заявляв, що мораторій на постачання до РФ продукції військового та подвійного призначення є вимушеним кроком у виниклих умовах двосторонніх взаємин. Тому український уряд разом із концерном готують механізми компенсації можливих поточних втрат окремих підприємств.

— Ми усвідомлюємо можливі негативні наслідки для окремих підприємств через призупинення співпраці з РФ. Для їхнього уникнення, а також зняття напруження у трудових колективах ми вдосконалюємо систему внутрішніх закупівель, тобто для потреб вітчизняного війська. Водночас готуються зовнішні контракти, спрямовані на оперативну компенсацію можливих поточних втрат, — зазначає він.

Разом з тим у ДК «Укроборонпром» з 50 до 18% зменшили річні внески підприємств-учасників для поповнення ними обігових коштів. Нагадаю, що торік підприємства, які входять до складу концерну, повинні були віддавати фактично половину отриманого чистого прибутку. Звісно, коштів, що залишалися, не вистачало на оновлення та модернізацію виробничих потужностей, запровадження у виробництво прогресивних технологій, створення нових робочих місць.

ВАЖЛИВО, ЩО ВАРТІСТЬ МОДЕРНІЗАЦІЇ Т-64 ДО ВЕРСІЇ «БУЛАТ» ОБХОДИТЬСЯ У ЧОТИРИ РАЗИ ДЕШЕВШЕ ЗА ВИРОБНИЦТВО НОВОГО ТАНКА БМ «ОПЛОТ»

Тож сподіватимемося, що цілком виправдані кроки уряду та керівництва «Укроборонпрому» найближчим часом принесуть бажані результати — забезпечать стабільну роботу та подальший розвиток підприємств вітчизняного оборонно-промислового комплексу.

На сьогодні концерн вже має перспективні напрацювання, з якими можна впевнено почуватися як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках озброєння та техніки. Зокрема, модернізація танка Т-64Б до версії БМ «Булат». Завдяки цьому за основними технічними характеристиками БМ «Булат» може зрівнятися з російським танком Т-90 і вже наближається до БМ «Оплот».

Причому він є перспективним щодо подальшої модернізації. Насамперед — шляхом встановлення більш потужної силової установки з двигуном 6ТД-1 або 6ТД-2, удосконалених систем управління зброєю, активного захисту, зв'язку та навігації. Також важливо, що вартість модернізації Т-64 до версії «Булат» обходиться у чотири рази дешевше за виробництво нового танка БМ «Оплот».

Харківським бронетанковим заводом також розроблено проект модернізації Т-64 до версії Т-64Е. Танк має нову систему управління вогнем і комплекс керованого озброєння. Відмінною особливістю Т-64Е є можливість встановлення на башту двох бойових модулів включно із зенітною гарматою. Танк має посилений бронезахист, систему динамічного захисту «Дуплет» або комплекс активного захисту «Заслін». Т-64Е оснащений модернізованим двигуном 5ТДФ потужністю 850 к.с. За співвідношенням ціни та ефективності Т-64Е є одним із кращих зразків сучасного танка. До речі, вартість такої машини значно менша, ніж БМ «Булат».

Крім того, «Укроборонпром» може запропонувати танки Т-64БВ-1, які пройшли капітальний ремонт. Це бюджетний варіант, який є оптимальним в умовах недостатнього фінансування. За критерієм «ціна-якість» цей танк не поступається Т-72 після капремонту.

Ні для кого не є таємницею, що бронетанкова галузь ДК «Укроборонпром» є ключовою в національному ОПК і має замкнутий цикл розробки і виробництва важкої та легкої бронетехніки. Одним із основних елементів цього ланцюжка є Харківське конструкторське бюро з машинобудування імені О.О. Морозова і завод імені В.О. Малишева. Тому Юрій Терещенко наголошує на важливості збереження та розвитку нашого потенціалу щодо як модернізації важкої бронетехніки, так і виробництва їхніх нових зразків.

Не пасе задніх й ДП «Укроборонсервіс». Директор підприємства Сергій Микитюк нещодавно повідомив, що почалися відновний ремонт і модернізація п'яти БТР-80. Всі роботи будуть проведені за рахунок власних оборотних коштів у межах стратегії ДК «Укроборонпром», спрямованої на зміцнення оборонного потенціалу держави. Після завершення ремонту та модернізації всі п'ять бронетранспортерів, які перебувають на балансі «Укроборонсервісу», передадуть військовим структурам України. До речі, підприємством також заплановане проведення капітального ремонту ще чотирьох БТР-80 та модернізацію однієї такої машини.

— У складних для держави умовах ми як спецекспортери будемо максимально сприяти переозброєнню армії та розвитку оборонної промисловості. В умовах фактичної окупації частини території Україні потрібна сильна армія. Для цього ми використовуємо всі резерви і можливості. Передача п'яти БТР-80 стане першим кроком у реалізації цієї системної програми, — наголосив Сергій Микитюк.

Отже, як бачимо, після значного погіршення відносин між Україною та північним сусідом розвиток вітчизняного ОПК не зупинився. Навпаки — ситуація, що склалася, дала поштовх до більш стрімкого розвитку вітчизняної продукції в оборонній сфері для потреб вітчизняного війська. І це питання стає дедалі актуальнішим.

Микола ФЕДОРКІВ, «Народна армія»

СТРІЛЕЦЬКА ЗБРОЯ

MZ-10 — ВИРОБЛЕНО В УКРАЇНІ

Нещодавно після перегляду виставки озброєння нашого війська, яка відбулася на одному із загальновійськових полігонів, виконувач обов'язків Президента України Олександр Турчинов, зокрема, наголосив, що попри складну економічну ситуацію, уряд виділятиме кошти й на переозброєння вітчизняного війська, що своєю чергою сприятиме розвитку оборонно-промислового комплексу країни.

За словами тимчасового виконувача обов'язків генерального директора ДК «Укроборонпром» Юрія Терещенка, концерн здатний забезпечити ЗС України, зокрема, новими снайперськими гвинтівками, які не поступаються сучасним зарубіжним аналогам. Зокрема, на заводі «Маяк» вже розроблені та підготовлені до серійного виробництва кілька видів цієї зброї. А саме — снайперська гвинтівка ручного перезарядження VPR-308 (7,62х51 мм) і самозарядна снайперська гвинтівка VPR-338 (8,6 х70 мм), а також штурмові самозарядні гвинтівки MZ-15 (5,56 мм) і MZ-10 (7,62х51 мм).

— Міністерство оборони України ще на стадії розробки виявило зацікавленість у придбанні цих гвинтівок. Вони вдвічі дешевші за найкращі зарубіжні аналоги за повної відповідності міжнародним стандартам, — зазначив Юрій Терещенко.

Так, снайперська гвинтівка VPR-338, яка має ручне перезарядження, призначена для ураження малорозмірних цілей на відстані до 1300 метрів і матеріальних об'єктів (радіостанцій середньої потужності, літаків і вертольотів на стоянці) на відстані 1500 метрів. Вона має вагу без патронів — 9,8 кг за темпу стрільби 15 пострілів за хвилину. VPR-308 має інший калібр, значно легша — близько 7 кг і має прицільну дальність до 900 метрів.

Олександр МАТВІЄЦЬ, «Народна армія»

Голова Верховної Ради України, виконувач обов'язків Президента України Олександр Турчинов ознайомився з бойовими можливостями української зброї, перспективними зразками, що планується прийняти на озброєння Збройних Сил України: стрілецькою зброєю, засобами захисту, зв'язку, амуніцією тощо. Також було здійснено демонстраційну перевірку бойових та ходових можливостей військової техніки.

Військовослужбовці Збройних Сил України продовжують пильно нести службу на блокпостах південно-східних кордонів нашої держави.

До України повернулися військові льотчики транспортної авіації Повітряних Сил ЗС України, які впродовж чотирьох тижнів у екстремальних полярних умовах виконували завдання спільної українсько-данської операції з перевезення пального на острові Гренландія «Північний сокіл — 2014» на військово-транспортному літаку Іл-76МД.

Бойові розрахунки військових частин реактивної артилерії Сухопутних військ Збройних Сил України успішно виконали бойові стрільби на одному із полігонів.

На одному з полігонів Збройних Сил України відбулось тактичне навчання механізованого з'єднання з бойовою стрільбою. Основним завданням навчань була перевірка спроможності військового колективу, який було поповнено значною кількістю відмобілізованих громадян України, до виконання завдання за призначенням.

Відповідно до плану бойової підготовки в авіаційних частинах Повітряних Сил Збройних Сил України відбулися чергові льотні зміни з метою підтримання та досягнення визначеного рівня підготовки льотного складу. Загалом протягом дня льотний склад бригад тактичної авіації здійснив понад 160 літако-вильотів із загальним нальотом близько 148 годин.

Народна армія
22–26 квітня 2014 року

26 КВІТНЯ — ДЕНЬ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

«ПРО НАГОРОДИ

Першими, хто вступив після вибуху на 4-му реакторі Чорнобильської АЕС у смертельний двобій з радіацією, були люди в погонах. Зокрема, солдати й офіцери Радянської армії, цивільної оборони та МВС. Полковник у відставці Дмитро Бондаренко — один із них.

У квітні 1986 року він обіймав посаду старшого офіцера Управління хімічних військ Київського військового округу. Напередодні 28-ї річниці з дня Чорнобильської катастрофи він розповів «Народній армії» про перебіг тих трагічних подій та участь військовослужбовців у ліквідації наслідків аварії.

Немирний атом

Те, що сталося в ту квітневу ніч на Чорнобильській АЕС, Дмитру Костянтиновичу не могло наснитися навіть у страшному сні. Він, як і більшість його співвітчизників, був впевнений, що радянські атомні станції — найкращі у світі, й мирний атом служитиме людям століття. Проте, як виявилося, він не такий вже й мирний…

Субота 26 квітня була останнім робочим днем Дмитра Бондаренка у відрядженні до Чернігова, де він як старший офіцер управління хімічних військ округу перевіряв боєготовність місцевих воїнів-хіміків. Завершивши справи, відбув до Києва. Але переступивши поріг дому, отримав терміновий виклик до штабу округу, де офіцер і дізнався про аварію на Чорнобильській станції, щоправда, без жахливих подробиць, які на той час були невідомі. Згодом із заступником командувача Київського військового округу генерал-лейтенантом Фоміним вертольотом вилетів до Чорнобиля в розташування терміново сформованого 731-го батальйону цивільної оборони, який був укомплектований виключно призваними із запасу військовозобов'язаними. Зважаючи на високий рівень радіації, відразу ж постало питання про забезпечення ліквідаторів рентгенометрами та дозиметрами, які дозволяли контролювати її рівень та отримані людиною дози.

— Природний гамма-фон на місцевості становить зазвичай 20–22 мікрорентгени, — розповідає голова громадської організації «Об'єднання військовослужбовців «Союз-Чорнобиль» Збройних Сил України Дмитро Бондаренко. — У перші дні після катастрофи він дорівнював 500 рентгенам. А ближче до реактора понад тисячу!.. Я і досі не можу зрозуміти, як витримували люди.

«Рідка плівка»

Радіаційну ситуацію військові фахівці постійно відстежували та спостерігали збільшення рівня забруднення. Радіоактивний пил «мігрував» на значні відстані від станції, зокрема й до населених пунктів. Тому армійські підрозділи, насамперед хімічного захисту, почали обробляти дороги дезактивуючими розчинами. На ґрунтовках бульдозери знімали найбільш забруднений поверхневий шар ґрунту, який вивозився до могильників.

З часом для більш ефективної боротьби з розповсюдженням радіонуклідів почали використовувати в'язкий розчин, що тривалий час зберігав клейковинний стан, утворюючи при цьому плівку, невидиму для людського ока, здатну протягом 10–20 діб утримувати радіоактивний пил. За висновками вчених, вона у 5–7 разів знижувала рівень радіаційного забруднення місцевості.

ДОВІДКА «НА»

Дмитро Бондаренко народився у Запорізькій області. Під час строкової військової служби вступив до Саратовського вищого командного училища хімічного захисту, яке закінчив у 1970 році.

За час армійської служби пройшов шлях від механіка-водія до старшого офіцера Управління хімічних військ Київського військового округу. За мужність і високий професіоналізм, продемонстровані під час ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, нагороджений орденом Червоної зірки, двома орденами Богдана Хмельницького. Нині Дмитро Костянтинович працює інспектором відділу екології розрахунково-аналітичного центру Збройних Сил України. А ще очолює громадську організацію «Об'єднання військовослужбовців «Союз-Чорнобиль» Збройних Сил України.

СПОГАДИ ОЧЕВИДЦІВ

«ТІ ДНІ ЗАЛИШАТЬСЯ В ПАМ'ЯТІ НАЗАВЖДИ…»

Олександр Задорожній, рядовий запасу, в 1986 році водій «КАМАЗа»:

— Навесні наш автомобільний батальйон «перекинули» з Білорусії до Чорнобиля. При цьому командування повідомило, що необхідно надати допомогу цивільним фахівцям в усуненні деяких неполадок на атомній станції. Коли ми їхали до Чорнобиля, я, відверто кажучи, неабияк радів, вважаючи, що хоч тут трохи «розслаблюся». Коли ж побачив зруйнований реактор, тисячі людей у військових однострях, сотні одиниць техніки, також і якоїсь чудернацької, то зосягнув масштаби цієї трагедії. Працювали ми і вдень, і вночі — при світлі автомобільних фар. Переважно вивозили шари ґрунту, які виявилися найбільш насиченими радіонуклідами, тому їх зрізали бульдозерами, завантажували на «КАМАЗи» та вивозили у спеціально вириті глибокі траншеї, де їх прикопували. Доводилося часто доставляти на станцію й різні вантажі, необхідні для будівництва інженерних та інших споруд, а мої товариші на спеціальних автомобілях возили бетон, який виготовлявся на змонтованих неподалік заводах. Роботи вистачало.

Володимир ЗІНКІН, полковник у відставці, в 1986 році офіцер штабу цивільної оборони Київської області:

— Вибух на 4-му енергоблоці пролунав опівночі, а вже на світанку я та мої колеги були на станції. Озброївшись дозиметрами, іншими спецзасобами, ми почали обстежувати територію ЧАЕС. Насамперед прилеглу до зруйнованого реактора. Мета — визначити рівень радіації. Потім сіли в службову «Волгу» і почали на ній «кружляти» територією усієї станції, визначаючи місця найбільшого радіаційного забруднення і наносячи їх на карту.

Вранці на засіданні щойно створеної урядової комісії з ліквідації наслідків катастрофи доповіли про результати своєї роботи начальнику штабу цивільної оборони України генерал-лейтенанту Миколі Бондарчуку. Як потім з'ясувалося, такі обстеження проводили й інші фахівці, насамперед воїни-дозиметристи Київського військового округу.

У ніч на 27 квітня урядова комісія зібралася на екстрене засідання. Після недовгих дискусій, заслухавши лаконічні доповіді фахівців цивільної оборони, представників інших структур, вона прийняла рішення про початок термінової евакуації населення прилеглих до Чорнобильської станції сіл. На ухвалення цього доленосного для десятків тисяч людей рішення вплинули насамперед результати радіаційних обстежень і прогнозування їхніх наслідків для здоров'я, а то й життя поліщуків.

Наступного дня прибули тисячі автобусів, автомобілів, обладнаних для перевезення людей, на яких десятки тисяч жителів сіл, які знаходилися у так званій 10-кілометровій зоні навколо станції, покинули їх. Назавжди…

На станції я провів майже 6 місяців, правда, з перервами. Як начальнику відділу інженерно-технічного відділу штабу цивільної оборони Київщини мені довелося контролювати хід і якість інженерних робіт, спрямованих на мінімізацію потрапляння радіонуклідів у довкілля. При цьому, як згодом повідомили лікарі, отримав близько 100 рентген опромінення. Дивуюся, як і досі живий…

Василь ХМИЗ, підполковник міліції у відставці, в 1986 році працівник карного розшуку:

— Коли наприкінці квітня всіх жителів Прип'яті і деяких інших населених пунктів евакуювали, їхні домівки, звісно, залишилися без господарів. Відразу ж з'явилося чимало охочих привласнити майно, що там знаходилося. Аби цього не допустити, були створені так звані маневрові міліцейські групи, які шляхом патрулювання всіляко перешкоджали намірам мародерів. Так, це майно люди вже не могли забрати, оскільки воно було насичене радіацією, але річ у тім, що нечисті на руку громадяни, заволодівши ним, продавали б його людям, які не здогадувалися про походження речей. У такий спосіб радіаційному ураженню піддавалися б тисячі, а то й десятки тисяч жителів України. Не скажу, що ми щодня затримували десятки зловмисників, але їх все ж було чимало.

У ті тривожні дні ми, пересічні міліціонери, днювали й ночували у Прип'яті, перешкоджаючи ненажерливим шулікам у заволодінні чужим майном.

Микола ТУНЧАК, старший сержант запасу, в 1986-му був призваний до війська для ліквідації наслідків аварії:

— Строкову службу я відслужив ще наприкінці 70-х років і працював на одному з підприємств Києва, не здогадуючись, що доведеться ще раз одягти солдатський однострій.

Та коли сталося лихо в Чорнобилі, військкомат знову призвав мене. Незабаром із десятками таких же «партизанів» відправився у Прип'ять. Роботи, які там виконували, були пов'язані зі збиранням шматків графіту, інших матеріалів, розкиданих вибухом на зруйнованому даху 4-го енергоблоку. Офіцери відразу попередили нас, що робота ця вкрай небезпечна, тож потрібно максимально дотримуватися техніки безпеки. А вона полягала в тому, щоб якомога менше перебувати в зоні підвищеної небезпеки і при цьому встигати виконувати поставлені завдання. Робити це було вкрай важко, але з часом ми навіть перекривали нормативи, встановлені на знешкодження чергового «подарунка». А рахунок при цьому йшов на секунди!..

Чи шкодую про те, що довелося побувати в Чорнобилі? Чесно кажучи, однозначно відповісти не можу. Бо ж втратив чимало здоров'я, але водночас пишаюся, що теж вгамовував атомного диявола.

МИ НЕ ДУМАЛИ...»

— У нашому розпорядженні було всього кілька діжок, привезених з-за кордону, — розповідає Дмитро Костянтинович. — Але, побачивши ефективність його застосування, наші вчені у стислі терміни розробили свою технологію виготовлення цього хімічного компонента. Його виробництво налагодили ми, військові, самотужки на околиці міста.

Для цього знадобилося шість звичайних польових кухонь, у яких зазвичай готується солдатська каша. Ємності наповнювалися водою. При закипанні рідини додавали суміш полівінілового спирту і гліцерину та розмішували звичайною лопатою. Коли суміш була готова, її заливали у цистерни спеціальних автомобілів-розприскувачів, які відразу ж виїжджали на визначені маршрути.

Переконавшись у ефективності такого ноу-хау, вище командування вирішило розширити виробництво суміші. Згодом у розпорядження військових надійшла майже сотня кухонь, на яких працював батальйон «партизанів». А ще через кілька днів привезли 4 спеціальні стаціонарні агрегати, призначені для виготовлення асфальту потужністю 10 тонн кожний. Військовики працювали позмінно, як на заводі, виробляючи щодоби майже 200 тонн «рідкої плівки».

Приборкувачі мирного атома

З того часу, як у квітні 1986 року на Чорнобильській атомній електростанції сталася ядерна катастрофа, пройшло без малого 28 років. Заради майбутнього України та всього світу після вибуху четвертого реактора на ЧАЕС ще довгий час трудилися сотні тисяч ліквідаторів, які ризикували своїм життям у боротьбі з наслідками страшної аварії.

Проте й сьогодні багато проблем соціального та медичного забезпечення «чорнобильців» залишаються не розв'язаними.

— Кожен «чорнобилець» має кілька складних захворювання, лікування яких дуже дороге, — розповідає Дмитро Бондаренко. — При цьому пільги, зокрема на лікування, не завжди працюють. Тому поправляти здоров'я доводиться власним коштом. В більшості випадків «чорнобильських» пенсій не вистачає на придбання медикаментів чи оздоровчих путівок.

Чимало «чорнобильців» й досі не мають власного даху над головою! Двадцять вісім років тому ліквідатори-«чорнобильці» не думали про нагороди, квартири чи якісь пільги. Вони розуміли одне — вони повинні бути там, у Чорнобилі. Переважна більшість солдатів й офіцерів достойно виконали свій військовий, громадянський і людський обов'язок. Тож, може, настав час і державі віддати, нарешті, борги тим, хто ціною здоров'я, а іноді й життя, рятував Україну?

СУМНА СТАТИСТИКА

АВАРІЯ В ЦИФРАХ

У ніч з 25 на 26 квітня 1986 року під час проведення робіт на 4-му реакторі Чорнобильської АЕС, у якому знаходилося майже 200 тонн урану, стався вибух. А згодом і другий...

Після цього розпочалося горіння графіту, якого у зруйнованому реакторі залишалося понад 800 тонн. Силами пожежної варти пожежа до 5-ї ранку була ліквідована.

Утім повітряні потоки підхопили радіаційний циклон, і він смертоносним вихором пронісся над Україною, Білорусією, Росією, Литвою, Латвією, Швецією, Норвегією, а також Німеччиною, Нідерландами та Бельгією. Практично вся Європа тією чи іншою мірою зазнала радіаційного забруднення. Більш того — радіонукліди досягли навіть території Китаю, США і залишили свій слід в... Антарктиді!

Якщо ж говорити про Україну, то, за офіційними даними, у квітні 1986 року радіаційного забруднення зазнали понад 53 тисячі квадратних кілометрів.

Найбільше постраждала так звана зона відчуження. Зважаючи на смертельну небезпеку, вже 27 квітня розпочалася евакуація міста Прип'ять, а незабаром і інших населених пунктів, які протягом кількох годин залишили майже 50 тисяч людей. Загалом радіаційне крило накрило кілька мільйонів жителів 74 районів 12 областей, серед яких були сотні тисяч дітей.

У ліквідації найстрашнішої в історії людства техногенної катастрофи брали участь майже 600 тисяч осіб — жителів практично всіх республік колишнього СРСР. Левову частку становили військовослужбовці Радянської армії, які ціною свого здоров'я, а то й життя, рятували Україну, Європу від страшних наслідків лиха.

Вже навесні 1986 року розпочалося будівництво саркофага — укриття над зруйнованим реактором, яке повинно було запобігти викидам з нього радіоактивних компонентів. Попри відсутність досвіду проведення таких робіт, до 15 листопада 1986 року його спорудили над енергоблоком. На це пішло сотні тисяч тонн бетону, інших матеріалів: висота саркофага — близько 70 метрів, а товщина стін — 18–20 метрів.

Катастрофа завдала колосальних економічних збитків Україні, які, за підрахунками незалежних експертів, коливаються в межах 100–120 мільярдів американських доларів. Та найбільше постраждали люди. Саме радіація, як стверджують вчені-медики, призвела до збільшення смертності в тих регіонах, які найбільше були забруднені нею. Сьогодні в Україні налічується понад 110 тисяч інвалідів-«чорнобильців», і їхня кількість з кожним роком зростає.

ЦІКАВІ ФАКТИ

«АРКА» — НЕ ПРОСТО УКРИТТЯ

У зруйнованому 4-му реакторі Чорнобильської АЕС залишилося близько 90 відсотків радіоактивних речовин, що використовувалися при його роботі. Тому над ним у 1986 році спорудили укриття, яке повинно було унеможливити проникнення в навколишнє середовище радіонуклідів.

До речі, про масштабність того будівництва досить красномовно свідчать наступні цифри: при його спорудженні було витрачено 400 тисяч кубометрів бетону і 7 тисяч тонн металу, а в роботах задіяли майже 90 тисяч чоловік, які через радіаційну небезпеку працювали позмінно та протягом незначних проміжків часу. Роботи велися майже 7 місяців.

Слід зазначити, що укриття надійно убезпечувало від проникнення радіонуклідів у навколишнє середовище. Але з часом у ньому з'явилися тріщини, через які спеціальні датчики фіксували неодноразові викиди радіації. Тому на вищому державному рівні було прийнято рішення про спорудження нового укриття, будівництво якого ведеться ось уже кілька років.

Яким же буде новий саркофаг? Його розміри не можуть не вражати, оскільки висота цього об'єкта становитиме 110 метрів, довжина — 270, а ширина — 114. Він буде «начинений» найсучаснішим обладнанням, яке дозволить контролювати до найдрібніших подробиць усі процеси, які відбуватимуться в його серцевині. Наприклад, буде тепло- і гідроізоляція, система подачі повітря, регулятори вологи, тиску, системи дезактивації.

Конструктори новітнього укриття гарантують, що навіть у разі обвалу старого радіація не потрапить в атмосферу.

«Арка» — не просто укриття, це ціла система приміщень, у яких може проживати персонал з її технічного обслуговування. Сьогодні над її спорудженням трудяться близько 3 тисяч чоловік. Окрім українців, тут можна зустріти і спеціалістів з Франції, Німеччини, Японії.

Сотні тонн радіаційного мотлоху, який сьогодні знаходиться в зруйнованому реакторі, там так і залишатиметься. Сподіваємося, що в майбутньому за допомогою новітніх технологій радіоактивні залишки знищуватимуть прямо в «череві» або вилучать та поховають у спеціальних контейнерах.

Матеріали сторінок підготував Сергій ЗЯТЬЄВ, «Народна армія»

ГОСТІ У ПОГОНАХ

Колишні військовослужбовці однієї з севастопольських частин, які тиждень тому прибули для проходження подальшої служби до 114-ї Івано-Франківської бригади тактичної авіації зустрілись із студентами Педагогічного інституту Прикарпатського університету імені Василя Стефаника.

ВАША ПІДТРИМКА ДОПОМОГЛА ВИСТОЯТИ

Гостей у погонах приймали в себе дівчата з п'ятого курсу під керівництвом доцента Ольги Деркачової. Нагадаємо, що у розпал кримської кризи ці студентки на чолі зі своїм викладачем організували та провели один із найбільших на теренах Західної України флешмоб на підтримку Збройних Сил України. А тепер вони зустрілись з тими, хто належно виконував свій обов'язок під час цих буремних подій.

Капітан Андрій Москалець та рядові військової служби за контрактом Денис Войтулевич і Олександр Коваль, коли розпочалась окупація російськими військами Автономної Республіки Крим, кілька тижнів беззмінно перебували на варті, охороняючи склади з військовим майном. Витримуючи шалений психологічний тиск російських загарбників, ці українські воїни до останнього дня сумлінно виконували свої обв'язки. Їх не зламала навіть зрада командира частини, який перейшов на бік окупантів.

Попри те, що за вікном буяє весна, та надзвичайну красу прикарпатських дівчат, розмова відразу набула серйозного змісту. Студентки цікавились, як розпочалась окупація, яким чином нашим військовим вдалось вистояти. Дівчата розпитували вояків про їхнє ставлення та бачення подальшої долі окупованих територій. Вони цікавились навіть тим, чи можна дівчатам пройти мобілізацію і піти служити, а якщо можна, то на які посади... І лише після того, як були оговорені всі ці теми, розмова дещо змінила свій напрямок. Адже виявилось, що всі ці три військовослужбовці неодружені.

Наприкінці зустрічі вояки подякували дівчатам за підтримку під час кримської кризи. За їхніми словами, саме таке ставлення громадян України до тих, хто не зрадив Батьківщині, і допомогло їм вистояти.

Тарас ГРЕНЬ,
Івано-Франківськ

ВІЙСЬКОВО-СПОРТИВНЕ БАГАТОБОРСТВО

ЗМАГАЛИСЯ ЮНІ ПАТРІОТИ

Напередодні 69-ї річниці Великої Перемоги у місті Знам'янка, що на Кіровоградщині, відбувся IV відкритий чемпіонат з військово-спортивних багатоборств серед вихованців навчальних закладів та військово-патріотичних клубів області.

У заході, що проводився обласними організаціями Української спілки ветеранів Афганістану та Товариством сприяння обороні України, взяли участь майже сто юнаків та дівчат віком від 12 до 16 років, військовослужбовці Збройних Сил України, ветерани військової служби та воїни-інтернаціоналісти.

Забезпечували проведення чемпіонату та входили до складу суддівської колегії досвідчені офіцери та контрактники з окремого полку спеціального призначення.

Під час урочистого відкриття офіцер бойового полку майор Андрій Н. зазначив, що такі військово-патріотичні спортивні ігри виховують у юнаків патріотизм та надають їм можливість спробувати власні сили у безкомпромісному змаганні з однолітками.

— Водночас учасники повинні усвідомити, що головне — не перемога, а участь у змаганнях, а також злагоджені дії усього колективу, — наголосив офіцер.

Після проведення урочистої частини розпочалася дійсно запекла спортивна боротьба. Спочатку учасники виконали вправи з неповного складання і розбирання автомата Калашникова та спорядження магазина патронами. Причому їх необхідно було виконати у правильній послідовності та за встановлений час. У наступних турах діти змагалися у метанні ножів на влучність та імітаційних ручних гранат на дальність.

Але найцікавіше було на вогневому рубежі, де юніори демонстрували свої навички у стрільбі з пневматичного автомата моделі АКС-74. До речі, стріляли вони по-бойовому, наче справжні військові, вдягнені у бронежилети та армійські каски, що значно ускладнювало завдання, але було цікавіше.

На завершення змагань підлітки мали змогу ознайомитися з сучасним екіпіруванням, спорядженням та засобами зв'язку спецпризначенців, а також поспілкуватися з воїнами елітної військової частини. Зокрема, військові розповідали їм про особливості та специфіку нелегкої, але почесної армійської служби в частинах та підрозділах спеціального призначення, напружені будні бойової підготовки, польові виходи тощо.

Після змагань військовослужбовці та воїни-інтернаціоналісти нагородили призерів першості грамотами та сувенірними подарунками. Вручаючи їх дітям, вони зазначили, що такі змагання є однією з найкращих форм виховання патріотизму та формування громадської позиції, пропаганди здорового способу життя та підготовки кожної молодої людини до захисту своєї Батьківщини.

До речі, завдяки проведенню даного заходу чимало школярів виявили бажання в подальшому поєднати свою долю із престижною та почесною армійською службою.

Валентин ШЕВЧЕНКО,
Кіровоград

БЛАГОДІЙНА АКЦІЯ

«СИЛЬНІЙ АРМІЇ МІЦНИЙ ДУХ»

Благодійний фонд сприяння ініціативам газети «День» спільно з Міністерством оборони України та Національною спілкою письменників України провели акцію «Сильній армії міцний дух!» Метою заходу було посилення патріотичного виховання ліцеїстів, курсантів, військовослужбовців Збройних Сил України.

— Слід зазначити, що з початку поточного місяця газета «День» інформувала своїх читачів про проведення цієї суспільно-патріотичної акції та можливість всіх небайдужих долучитися до неї, зробивши благодійні внески, — зазначив президент благодійного фонду сприяння ініціативам газети «День» Микола Гриценко.

Зокрема, в межах акції військовим навчальним закладам передано книжкові патріотичні набори серій «Бронебійна публіцистика», «Підривна література», «Сила м'якого знаку», «Україна інкогніта» та передплату на газету «День».

До книжкових наборів увійшли твори видатних вітчизняних та іноземних письменників, в яких розкривається глибина українського слова та історична могутність національного коріння, розповідається про невідомі сторінки історії України — від античності до другої половини ХХ століття.

— Акція проводиться з метою розвитку військово-патріотичного виховання, — розповів начальник відділу Департаменту освіти та науки МО України Олександр Судніков. — Завдяки таким заходам у молодого покоління формуються громадянські та моральні якості, необхідні майбутнім захисникам Вітчизни.

Ірина ПРИЛІПКО,
«Народна армія»

ПОГЛЯД МОЛОДІ

«Я ЗНАЮ, ЩО ТАКЕ БАТЬКІВЩИНА»

Хто б міг подумати, що за такий короткий час Україна з мирної, дружелюбної держави перетвориться на країну, яка палає у вогні гніву, зради і брехні. Це починалось як мирний мітинг, а закінчилося поділом країни і неоголошеною громадянською війною. Та чи закінчилось?.. Чи не є це лише початком чогось більшого, страшнішого, початком нових руйнувань і страждань?

Я слухаю тих людей на сценах і помостах, які кричать про нездатність нашої армії захистити нас, і хочу спитати в них: чи комфортно їм сидіти в своїх оксамитових кріслах і судити про те, що вони бачать лише через заголовки газет і сюжети телерепортажів?

Мій батько — військовий, який вже двадцять три роки служить своїй країні, ніколи навіть не думаючи про те, щоб не виконати свій обов'язок, щоб відступити навіть у душі там, де треба наступати.

Військовий — це не просто форма і погони, це — внутрішній стрижень, сутність цих людей. Це не лише слово, що описує всіх, хто служить в армії, це ім'я тих, хто будь-якої миті стає на захист своєї Батьківщини.

З першого дня, коли почалися протиправні дії по відношенню до наших частин в Криму, мене не залишає думка про тих військових, які були там і бачили, як в них забирають їхню Батьківщину, і які були змушені покинути її, бо вже нічого не могли вдіяти. Вони не здавалися до останнього, але все було марно. Ми можемо лише уявляти, які почуття вирували в їхніх серцях, коли вони бачили степ позаду себе і розуміли, що можуть вже ніколи його не побачити.

Я не засуджую тих, хто залишився там і прийняв громадянство Російської Федерації. Ніхто не може засуджувати іншого, не знаючи усіх причин його рішень. До того ж я лише підліток, який ще багато чого не знає і не розуміє.

Але навіть я у свої шістнадцять років знаю, що таке Батьківщина, і що за неї варто боротися незважаючи ні на що. Якби могла, я б пішла на смерть, щоб захистити країну, в якій народилася, живу і яку люблю.

Живучи все життя поряд із людиною, для якої захист України — життєве кредо, яка любить свою країну всією душею, я зрозуміла головне: неважливо, чи ти військовий, чи ти цивільний, чи ти чоловік, жінка або дитина, чи ти живеш у рідній країні або десь далеко. Ти завжди належиш своїй землі, тій, де ти народився, де мати вчила тебе ходити і розмовляти. **Куди б доля не занесла тебе, ти завжди пам'ятаєш про землю, прекраснішої за яку немає на всьому світі. Для мене це — Україна.**

І зараз, дивлячись, як створюється нова історія, як виникають літери і слова на сторінках майбутніх підручників, сподіваюсь лише, що ніхто не забуде, хто ми є насправді. Громадяни, воїни, люди. Ми — українці. Ми — діти своєї землі.

Олеся СІЛЯЄВА,
учениця 11 класу, м. Київ

МАЛОВІДОМЕ ПРО ВІДОМЕ

МИТІ ЗВИТЯГИ ОЛЕКСІЯ БЕРЕСТА

Вранці 1-го травня 1945 року на куполі рейхстагу майорів червоний прапор. Його підняли розвідники 756-го полку 150-ї стрілецької дивізії Михайло Єгоров і Мелітон Кантарія на чолі із заступником командира батальйону лейтенантом Олексієм Берестом. Факт сам по собі відомий. Але мало хто знає подробиці встановлення над рейхстагом прапора та його подальшу долю.

Шостого листопада 1944 року на урочистому засіданні Московської міськради, присвяченому 27-й річниці Жовтневої революції, Сталін наприкінці промови сказав: «Треба добити фашистського звіра в його лігвищі й підняти над Берліном прапор Перемоги». Тоді в Кремлі ще не обмірковували, яким він має бути. На московській фабриці вишивальних виробів №7 було виготовлено зразок такого знамена. Але це полотнище не стало прапором Перемоги.

Працівники штабів 1-го Білоруського фронту під командуванням маршала Георгія Жукова виявилися вельми передбачливими. У 3-й ударній армії, що очолювала наступ на Берлін, заздалегідь виготовили прапори за кількістю дивізій. Яка першою прорветься до рейхстагу, та й мала встановити його.

Дивізії генерала Василя Шатілова дістався прапор №5. У смузі її наступу знаходилася площа Кенігплац, вкрита завалами, залізобетонними дотами. Батальйон капітана Степана Неустроєва піднявся на штурм. Перша атака захлинулась, за нею — друга, потім третя. І тільки з четвертої спроби вдалось увірватися до рейхстагу.

Боєць штурмової групи, уродженець села Скельки Запорізької області Петро Щербина пізніше розповідав про ті драматичні години кінця війни: «З'ясувавши по карті, яку розгорнув лейтенант Берест, що навпроти рейхстаг, ми вискакували один за одним із вікон будинку Гіммлера. Коли бігли через міст, уже стемніло. Вогонь був надзвичайно сильним, я за всю війну такого не бачив. Першим біг із прапором зв'язковий комбата Неустроєва Петро П'ятницький. Діставшись до парадних сходинок, ми кинулися нагору. Заволоділи великою кімнатою. По нас стріляли з підвалів, але ми стояли біля входів і відбивалися гранатами. Гарячими були хвилини, коли гітлерівці почали палити архіви. Довелося нам вилазити через вікно в іншу кімнату. Потім ми розшукали ще один прохід і ним вийшли із палаючої частини приміщення. А П'ятницький вже зробив кілька кроків до колони і впав поранений. Прапор до колони прив'язав я…»

Варто нагадати, що ще 30 квітня одинаки-добровольці, розрізавши перини з червоного тику, наробили прапорців і кинулися з ними до рейхстагу, щоб встановити їх хоча б на фасаді, колоні, розі будівлі… Більшість прапороносців загинули. Тому знамено 3-ї ударної армії було наказано встановити на найвищій точці рейхстагу — на куполі. Командир полку полковник Зінченко доручив це зробити розвідникам сержанта Мелітона Кантарії.

Ці вояки не одразу піднялися на купол будівлі. Не знайшовши лазу на дах, були змушені повернутися назад. Тоді полковник Зінченко наказав капітану Неустроєву забезпечити просування прапороносців. Вибір випав на лейтенанта Береста, велетня, який узяв із собою досвідчених автоматників, серед яких був і вже згаданий молодший сержант Щербина, і повів їх нагору. Поверх за поверхом вони викурювали гітлерівців, неодноразово вступали в рукопашний бій. Олексій Берест першим проник на дах, вивів туди Єгорова і Кантарію, яких майже витяг на плечах. Знамено встановили на найвищому місці — на бронзовій кінній скульптурі Вільгельма І, прикрутивши його солдатським ременем до руки кайзера.

Лейтенант Олексій БЕРЕСТ

Лейтенант Олексій Берест після встановлення знамена №5 на куполі спустився в підвали рейхстагу і запропонував здатися чималій групі озброєних фашистів. Ті викинули білий прапор. За полонення гітлерівців Олексій Берест був нагороджений орденом Червоного Прапора. А за встановлення прапора Перемоги… нічим.

ЗА ПОЛОНЕННЯ ГІТЛЕРІВЦІВ ОЛЕКСІЙ БЕРЕСТ БУВ НАГОРОДЖЕНИЙ ОРДЕНОМ ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА. А ЗА ВСТАНОВЛЕННЯ ПРАПОРА ПЕРЕМОГИ… НІЧИМ

Кажуть, коли вирішувалося питання про присвоєння Олексію Прокоповичу звання Героя Радянського Союзу, маршал Жуков, викресливши його прізвище, сказав: «Ще один політпрацівник…» Цих посадових осіб заступник Верховного Головнокомандувача не любив…

22 травня 1945 року в газеті «Красная звезда» з'явилася кореспонденція під назвою: «Знамено Перемоги, встановлене в Берліні, відправлено в Москву». У ній описувався ритуал цього дійства. Але насправді знамено, підняте над рейхстагом Берестом, Єгоровим і Кантарією, полковник Зінченко залишив у полку. Його поставили поряд з Бойовим прапором з'єднання. Про наказ відправити прапор Перемоги до столиці Зінченко не знав, тому прочитавши «Красную звезду», був, м'яко кажучи, спантеличений… А коли маршалу Георгію Жукову доповіли про надзвичайну пригоду, він влаштував підлеглим прочухан.

20 червня справжній прапор Перемоги відправили в Москву з летовища «Темпельгоф» у супроводі Кантарії, Неустроєва, Сьянова і Самсонова. На Центральному аеродромі ім. Фрунзе символ Перемоги зустрічали гучно: стрій військ, почесний караул, військові марші. А прийняв цей прапор Герой Радянського Союзу Федір Шкуров і передав його коменданту Кремля.

Через два дні на аеродромі відбулася генеральна репетиція параду Перемоги. Берлінських прапороносців теж відправили на репетицію. За сценарієм парад мали відкривати кремезні фронтовики. А тут попереду монолітних колон з'являються троє: Неустроєв із прапором, по боках Єгоров і Кантарія. Всі троє невисокі, не надто стрункі… Пройшовши під музику кілька разів, вони збилися з ритму. Тому до них підбіг полковник і сказав Неустроєву: «Маршал Жуков наказав не виставляти вас на парад». Їм видали гостьові квитки...

Сам вислів «прапор Перемоги» знайшов офіційне визначення, коли Указом Президії Верховної Ради СРСР 8 травня 1946 року за його встановлення над рейхстагом капітанам Неустроєву і Давидову, старшому лейтенанту Самсонову, сержантам Сьянову та Єгорову і молодшому сержанту Кантарія було присвоєно звання Героїв Радянського Союзу. Цікава деталь: комбат Костянтин Самсонов служив у 380-му полку, жодного відношення до 150-ї стрілецької дивізії не мав і в групі лейтенанта Береста під час встановлення прапора над рейхстагом не був. Коли його однополчани крокували в парадному строю на Красній площі, він віз на північ колишніх військовополонених і штрафників у табори.

У травні 1975 року на ІІІ Фестивалі дружби молоді НДР і СРСР автору цих рядків довелося зустрітися з багатьма відомими людьми. Серед них був і Герой Радянського Союзу Мелітон Кантарія. Я хотів записати його спогади для радіостанції «Волга», але мій співрозмовник тільки махнув рукою. Мовляв, всім відомо, як він і Єгоров встановлювали на куполі знамено. Проте про Береста нічого на сказав...

Відомо, що Олексій Берест народився 1921 року в селі Горяйстівка на Сумщині. Сім'я була багатодітна — п'ятнадцятеро дочок і синів. Після смерті батьків Олексія виховувала старша сестра Федора. Вже у школі він мав зріст близько двох метрів, був сильний, спритний, за несправедливість міг будь-кого поставити на місце. Закінчивши курси трактористів, добровільно пішов в армію. Брав участь у Фінській і Великій Вітчизняній війнах. Пройшов шлях від рядового до політпрацівника батальйону.

Відгриміли фронтові грози, залпи салютів. Олексій Берест повертався на Батьківщину. Та в дорозі захворів на тиф, опинився в госпіталі в Ростові-на-Дону. Там познайомився з медсестрою Людмилою, з якою невдовзі одружився. Пішли діти, онуки…

Того дня в листопаді 1970 року Олексій Прокопович забрав онука із дитсадка і крокував з ним уздовж залізничної колії. І тут почувся жіночий крик: дівчинка стояла на рейках, і до неї наближався експрес. Олексій кинувся допомагати дитині. Через лічені секунди вона була на платформі. Швидкісний потяг відкинув Береста на десятки метрів. Цілу добу лікарі намагалися врятувати йому життя, але… марно. Олексій Прокопович Берест так і помер, тримаючи в руці дитячу рукавичку...

Ветерани, народні депутати, журналісти, студенти, школярі почали писати в різні інстанції, пропонуючи присвоїти йому звання Героя. 6 травня 2005 року за бойову відвагу у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років, особисту мужність і героїзм, виявлені в Берлінській операції, і встановлення прапора Перемоги над рейхстагом Указом Президента України Олексію Бересту присвоєно звання Герой України (посмертно).

Леонід ЮДІН,
Київ

З КОГОРТИ МУЖНІХ

ІМ'Я ГЕРОЯ ЖИВЕ В НАЗВІ ВУЛИЦІ

У місті Малин Житомирської області на території меморіального комплексу є Алея Героїв. На ній установлено бронзові бюсти десяти Героїв Радянського Союзу. Серед них і скульптурний портрет гвардії молодшого лейтенанта Володимира Вайсера.

До війни Володимир закінчив середню школу тодішнього прикордонного міста Проскурів (нині Хмельницький). У червні 1941 року пішов захищати Вітчизну, закінчив курси танкістів. Брав участь у Сталінградській битві, в боях на Курській дузі. Командував екіпажем танка Т-34 при форсуванні Дніпра.

Але особливо відзначився в бою за станцію Чоповичі Малинського району Житомирської області. Рота, в складі якої діяв молодший лейтенант Володимир Вайсер, однією з перших прорвалася до станції. Екіпаж молодшого лейтенанта знищив три танки та два бронетранспортери ворога, а також понад 50 гітлерівців. Однак від прямого влучення снаряда командир бойової машини загинув. В серпні 1944 року гвардії молодшому лейтенанту Володимиру Вайсеру посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Його поховали у братській могилі в центрі селища Чоповичі. Там же на п'єдесталі встановлений танк Т-34 — одна з тих бойових машин, що брали участь в оборонних боях. На броні танка зроблено напис: «Вони зробили все, щоб Вітчизна перемогла. Хай їхні подвиги завжди будуть прикладом для кожного патріота, для майбутніх поколінь».

У центрі Малина є вулиця його імені. А на будівлі колишньої школи №10 у Хмельницькому, де навчався герой-танкіст, встановлено меморіальну дошку. У цьому закладі також створено музей бойової слави.

Петро ШКРОБОТ,
Житомирська область

УНІКАЛЬНИЙ ПРОЕКТ

«ГОЛОС ВЕТЕРАНА» КРІЗЬ ДЕСЯТИЛІТТЯ

На Дніпропетровщині реалізовується унікальний проект під назвою «Голос ветерана». В ході заходу записано понад 25 тисяч розповідей фронтовиків про Велику Вітчизняну війну. На їхній основі створено єдину потужну відеобазу, за якою молодь вивчатиме правдиву історію Великої Перемоги. Для неї ця віртуальна бібліотека буде безцінним джерелом інформації, емоцій та переживань, викликаних спогадами фронтовиків.

До речі, у Дніпропетровській області зараз проживають 123 тисячі ветеранів Великої Вітчизняної війни, з яких безпосередніми учасниками бойових дій є близько 25 тисяч. До 70-річчя визволення України від фашистських загарбників у регіоні будуть записані спогади всіх учасників бойових дій. Для здійснення записів спогадів ветеранів в області сформують волонтерські групи. До цієї роботи залучать учнів ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою, шкіл, студентів, військово-патріотичні клуби та товариства.

Валентин ШЕВЧЕНКО,
Дніпропетровськ

Народна армія
22–26 квітня 2014 року

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ…

ЖИТТЯ ЗАРАДИ НОВОЇ УКРАЇНИ

«…Люди, молоді та не дуже, йдучи на бій з темною силою, втрачали життя. Перший упав, другий, третій — їхні серця зупинялися від куль. Але побачили люди, що герої не вмирають, що насправді їхні душі у світлі сходять у небо в золотих, сяючих обладунках, стаючи небесними ангелами, воїнами добра. Цілий загін ангелів, ціла небесна сотня постала перед райськими ворітьми. І Бог забрав їх до себе, всіх до одного, героїв із чистими душами, та наказав берегти свій народ, боронити від лихого. Відтоді наші ангели-охоронці ось такі — вродливі, сміливі, загартовані у бою воїни. І це вони бережуть нас від усього на світі зла…»

Ці рядки із оповідання, яке досі поширюється серед мільйонів людей. Його, як і безліч віршів та пісень, написали звичайні українці після кривавих подій на Майдані в пам'ять про загиблих.

Ким були люди, які ціною власного життя змінили історію України? «Народна армія» вирішила написати історію про кожного з них. Наш проект називається «Небесна сотня». Ми хочемо показати нашим читачам, що активісти, які полягли на Майдані, були з різних куточків України, різних національностей, різного віку й віросповідання, різних професій. Але їх назавжди об'єднали любов до України та прагнення змінити життя кожного українця на краще.

Хто вони — герої Майдану? Це київські студенти, які першими вийшли на акції у листопаді 2013 року, що стало початком Євромайдану. Це лікарі, які працювали в медичних пунктах на Майдані. Це воїни-афганці, які знають про війну не з чуток. Це тисячі волонтерів, які несли службу і в патрулі, і на кухні. Це священики, які завжди були на передовій, закликали до миру та припинення насильства. До кінця протистоянь в Києві вони надавали майданівцям психологічну підтримку. Це підприємці малого та середнього бізнесу, які були основним джерелом допомоги Євромайдану. Це митці, котрі неодноразово ставали опорою для багатьох акцій ненасильницького спротиву.

24 лютого Верховна Рада України присвоїла загиблим активістам Майдану звання Героїв України. Нещодавно Парламент розширив список вшанування учасників збройних конфліктів в Україні та надав звання «Герой України» всім загиблим від смертельних поранень і після 1 березня 2014 року.

У «Небесній сотні» станом на 25 березня 126 загиблих протестувальників. На жаль, навіть сьогодні список героїв поповнюється.

Це Герої України, посмертно зараховані до «Небесної сотні». Сотні, яка піднялася у небо в ім'я свободи та справедливості. Сотні, яка навіки записана в історію України. Ми заплатили за революцію велику ціну, сотні сердець згоріли за перемогу і запалили ще мільйони сердець. Слава Україні! І вічна пам'ять героям!

Віктор ЧМІЛЕНКО
Віктор Іванович, 53-річний активний учасник Євромайдану в Києві та Кіровограді, активіст Автомайдану. Був борцем за справедливість, займався громадською діяльністю. Мав наймирнішу у світі професію хлібороба. До Майдану долучився з перших днів. Спочатку в Кіровограді, а пізніше, в грудні, власною машиною блокував виїзд солдатів Внутрішніх військ у Василькові. Батько трьох дітей, Віктор Чміленко ніколи не був байдужим до того, що діється в країні: разом із друзями відстоював права фермерів у себе в районі. Снайперська куля обірвала життя Віктора 20 лютого. Пішов з життя кіровоградський хлібороб, який понад усе любив українську землю. Без батька залишилися дві донечки Катруся й Іринка, син Віктор та без чоловіка — дружина Людмила.

Олег УШНЕВИЧ
Олег Михайлович, 31-річний активіст Майдану з Дрогобича Львівської області. На київському Майдані був із першого дня і завжди на передовій, хоч і не належав до жодної сотні. Мати Олега померла, коли хлопцеві було два з половиною рочки і Олег зостався з батьком, названою мамою і сестрою. Та з братом постійно підтримував стосунки. Після закінчення вишу вчителював на Сколівщині. Останніми роками виїжджав на заробітки за кордон. Приїздив в Україну лише, щоб побачити рідних. Олег не підтримував жодну політичну силу, але вважав, що події на Майдані важливі для майбутнього українських дітей. Загинув Олег Михайлович від снайперських куль. Збережемо ж пам'ять про його мужність та відданість…

Іван ПАНТЕЛЄЄВ
Іван Миколайович, 32-річний активіст Євромайдану, поет, рок-музикант, соліст групи «Небо Мінуса», родом із Краматорська. Останні роки жив у селі, де доглядав 90-річну бабусю. Був душею компанії, з його обличчя ніколи не сходила усмішка, завжди всіх підбадьорював. На Майдані пробув близько двох місяців. Належав до 1-ї сотні Самооборони, мав псевдо «Креман». Казав рідним: «Я маю бути тут». Саме на Майдані познайомився з дівчиною Іриною. Планували, що після перемоги одружаться. На Майдані молодий донеччанин також знайшов нового друга Володимира Чаплинського з Обухова. Разом поставили намет. Разом і загинули 20 лютого на вулиці Інститутській.

Роман ТОЧИН
Роман Петрович, 43-річний майданівець з Ходорова, що на Львівщині. Підприємець, хороший будівельник. До Києва вирушив 1 грудня 2013 року, щойно почув про побитих «Беркутом» студентів. Понад усе вірив у перемогу. Скромний та тихий Роман Точин любив дітей та зводив будинок для своєї родини. У Романа двоє доньок. Молодший 14. Старшій, Олександрі — 20. У Ходорові Романа знали як чудового майстра. Ті, хто близько з ним спілкувалися, кажуть, що він був «патріотом і революціонером, справжнім авторитетом для своїх бойових побратимів». Коли 20 лютого намагався витягнути з-під куль поранених товаришів, лижний шолом Романа пробила снайперська куля. Залишив дружину, двох дітей і стареньку маму.

Устим ГОЛОДНЮК
Устим Володимирович, 19-річний громадський активіст Євромайдану, боєць 38-ї сотні Самооборони Майдану, волонтер «Демократичного Альянсу». Родом із Збаража Тернопільської області. У 2011 році закінчив Львівський державний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Героїв Крут. Навчався в Бережанському агротехнічному інституті. Був захисником Майдану з листопада 2013 року. У житті Устим завжди рівнявся на батька, колишнього міліціонера. Питав поради, прислухався до настанов. Мріяв відкрити свою справу, жити гідно, заробляти добре, аби забезпечувати майбутню сім'ю. Але не судилося… 20 лютого снайпер поцілив Устимові в голову, коли він допомагав забирати загиблих біля верхнього виходу станції метро Хрещатик. «Той хлопчик у блакитній ООНівській касці» — таким країна запам'ятала одну з перших жертв кривавого четверга — Устима Голоднюка.

Ігор ТКАЧУК
Ігор Михайлович, 39-річний майданівець. Народився в Калінінградській області Росії. Мешкав у с. Велика Кам'янка Івано-Франківської області. Займався будівництвом, реставрацією меблів. Любив плести бісером. На Майдані був з січня. За словами дружини, поїхав на Майдан, бо хотів кращого життя для дітей. А їх в Ігора троє. Їм 18, 12 та 1 рік. Ігор був простий сільський чоловік, добрий, роботящий, веселий. Завжди готовий допомогти сусідам і на городі, і на будівництві. Будь-які столярні чи будівельні роботи виконував. Працював і в Києві, і в Коломиї. Був активним у суспільному житті села, приходив до сільради та висловлював свої пропозиції, як поліпшити життя Великої Кам'янки. І Україну мріяв зробити кращою. Любив дивитися на квіти. Але не довелося йому побачити перших квітів цієї весни. 20 лютого Ігор Михайлович загинув від кулі снайпера.

Олександр ЦАРЬОК
Олександр Миколайович, 55-річний захисник 1-ї сотні Самооборони Майдану, мешканець с. Калинівка Київської області. Постійно вдома садив саджанці, прищеплював дерева, обрізав, доглядав. З перших днів і до загибелі перебував на Майдані. Помер 20 лютого біля Жовтневого палацу. У Олександра Миколайовича залишилось 5 дітей, одна донька ще неповнолітня. А чотири місяці тому народилась онучка Аріна, яку він так і не побачив. Казав, що приїде до онуки, коли врятує Україну. Врятував. Але не приїхав…

Матеріали сторінки підготувала Марина ХЛІБКО, «Народна армія»

СЛАВНИЙ ПЕРЕМОГАМИ

«ВЕЛИКІ ШЛЯХИ» ВОЛОДИМИРА МОНОМАХА

ЛИШЕ ДЕЯКІ ВЕЛИКІ КНЯЗІ БУЛИ ЗДАТНІ ДІЯТИ НЕ ЗАДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ СВОЄЇ ВЛАДИ, А В ІМ'Я ЄДНОСТІ КРАЇНИ

Полководець Володимир Мономах здобув у битвах чимало перемог. З 13 до 25 років він вже здійснив 20 військових походів — «великих шляхів», як говорив сам Мономах. Лише проти половців він водив військо у 83 походи. До речі, літописці не згадують жодної поразки князя.

Володимир Всеволодович Мономах

(1053 — 1125 рр.), князь ростовський, чернігівський, переяславський і великий князь київський (1113 — 1125 рр.), онук Ярослава Мудрого, видатний державний діяч, воєначальник, мислитель і релігійний письменник, особистість, котра поза сумнівом підноситься над рівнем своєї епохи.

Маленький княжич Володимир народився в Києві ще за життя діда Ярослава Мудрого. Його батько Всеволод був п'ятим сином у сім'ї великого князя. Саме Всеволода той любив найбільше і не приховував цього. Навіть у заповіті Ярослав Мудрий наказав, щоб сина поховали в Софійському соборі біля його саркофага. Володимир, син Всеволода, був онуком одразу двох очільників могутніх держав — Київської Русі та Візантійської імперії (мати княжича — дочка візантійського імператора Костянтина Мономаха).

ПРИКМЕТНОЮ РИСОЮ ХАРАКТЕРУ МОНОМАХА СТАЛО ТЕ, ЩО ВІН ПОВАЖАВ ЗАКОН, НЕ МАВ ВЕЛИКОЇ ЖАГИ ДО ВЛАДИ Й НЕ БАЖАВ УСТРЯВАТИ В МІЖКНЯЗІВСЬКІ ЧВАРИ ТА УСОБИЦІ

Зростав Володимир у царині вченості. Всеволод Ярославич славився своєю освіченістю і, «сидячи вдома», як казав Володимир Мономах, вивчив п'ять мов. Все життя князь Всеволод збирав книги, оточуючи себе мудрими мужами і ченцями.

Дитинство Володимира Мономаха закінчилося швидко. Вже в 13 років з волі батька він став князем Ростовським і на чолі власної дружини відправився через муромські лісові хащі в північно-східні володіння стольного Києва. Часи були неспокійні й жорстокі, тож юний князь Володимир рано змужнів та із запального юнака поступово перетворювався на зрілого мужа.

Саме Мономаху судилося увійти в нашу історію славним ратоборцем — переможцем половецьких ханів. Перемагати ці орди, які завжди мали кількісну перевагу, князеві допомагав неабиякий військовий талант і знайомство з тактикою бою західноєвропейського рицарства. Ця боротьба зазвичай зводилася до сутичок на кордоні та переслідуванні ворога, щоб відбити руських полонених і майно. Мономах вдався до нової тактики та відповідно змінив структуру війська. До піших військ він додав загони легкої кінноти, які діяли так само швидко, як половці, майстерно володіли луком, шаблею і легким списом.

Навесні 1103 року Володимир разом із Великим князем Київським Святополком розпочав спільний похід у половецькі степи. Командував військами більш досвідчений полководець Володимир. Дружини зібралися і вирушили вниз по Дніпру: в човнах пливла піхота, кіннота йшла берегом. Дізнавшись про це, половці почали підтягувати великі сили. Один з ханів, Урус-ба, пропонував своїм землякам вирішити справу миром, але верх взяли молоді хани: «Якщо ти боїшся Русі, то ми не боїмося. Побивши цих, підемо в їхню землю, візьмемо їхні міста, і хто тоді захистить їх від нас?»

Битва почалася на світанку 4 квітня. «І рушили полки половецькі, як ліс, кінця їм було не видно, і Русь пішла їм назустріч», — зазначає літопис. У центрі військ Мономах поставив пішу рать, кіннота була зосереджена на флангах. Піший лад витримав шалений натиск половецьких вершників, зв'язав їх боєм, а потім кінні дружини ударом з флангів завершили битву. Половці були розбиті, тільки ханів було вбито двадцять. Хан Белдюзя, потрапивши в полон, сподівався відкупитися, пропонуючи худобу, коней, золото. Вирішити долю бранця воїнство доручило Володимиру. «Скільки разів ви клялися не воювати і потім знову нападали на Руську землю? — запитав Володимир Белдюзю. — Чому ж ти не вчив синів своїх і родичів дотримуватися клятви, а проливав кров християнську? То будь же кров твоя на голові твоїй!» І Володимир наказав убити підступного хана.

У постійній боротьбі з половцями Володимир Мономах показав себе видатним тактиком і стратегом: перейшов від пасивної оборони до стратегічного наступу та переніс війну в глиб половецьких степів. Так він перехопив ініціативу і всі пов'язані з нею переваги. Зазвичай княже військо висувалось у похід у квітні, коли шлях по Дніпру очищався від криги. Тому битви з половцями випадали на спекотний час: переходи виснажували, адже воїнам доводилося йти в обладунках, аби бути готовими будь-якої миті відбити наліт половецьких кіннотників. З огляду на це, Мономах із 30-тисячним військом того разу виступив у степ в лютому — майно та зброю везли по снігу на санях. Просування княжих полків було швидким і несподіваним для ворога. Русичі безперешкодно дійшли до Північного Дінця і далі — до великого половецького міста Шарука-ню. Перелякані мешканці вийшли назустріч війську з дарами та марно… За кілька днів було захоплене ще одне місто — Сугров. Оговтавшись, половці зібрали сили, чисельніші за дружину Мономаха. Однак їхні надії на перевагу в кількості воїнів не виправдались. Вже 24 березня 1111 року передові половецькі загони були вщент розбиті. Згодом вони програли й головну битву, яка відбулася на річці Саля. Половці спробували оточити русичів, маючи значну перевагу в кінноті, однак Володимир Мономах не дозволив охопити свої війська кільцем і першим перейшов у наступ. Тож половці знову були змушені прийняти «прямий бій». Десять тисяч воїнів хана Шарукана було вбито, ще більше потрапили в полон. Перемога була повною.

Ця битва стала переломним моментом у виснажливій та довготривалій боротьбі з половцями. Військо степових кочовиків, у якому головна ставка робилася на кінноту, було швидким, маневреним і дуже незручним у протистоянні у степовій місцевості. Руська дружина, хоч і зазнавала певного впливу кочовиків щодо озброєння і тактики ведення бою, все ж більше рівнялася на способи ведення війни, що застосовувалися на Заході. Зокрема, аби здолати чисельного та маневреного суперника, Мономах застосовував прийоми, які використовували лицарі армій Європи. У війську хрестоносців велику роль відігравала важка кіннота, яка була надзвичайно грізною силою та могла у вирішальний момент переламати хід будь-якої битви. Володимир створив у складі дружини підрозділи важко озброєної кінноти, і вона безвідмовно спрацювала в бою з легкими з'єднаннями половецького війська.

Престол великого князя Київського 60-літній Володимир Мономах посідає в 1113 році. Правив він 12 років. Це був найкращий для Київської Русі час. Через натиск Володимира та його синів, половці змушені були відійти за Дон, а потім і взагалі за Волгу. Вони не повертались у степи Причорномор'я майже 40 років.

Наталія ТКАЧУК,
«Народна армія»

«Послухайте мене, коли не все, то прийміть бодай половину!» — починає Мономах навчальну частину свого **«Повчання дітям»**. — *«…Коли на війну йдете, не лінуйтеся, не дивіться на воєвод, не віддавайтеся ліні, ні їжі, ні спанню; сторожі самі розставляйте, а коли звідусіль війська порозставляєте, щойно тоді лягайте; рано вставайте, а зброї з себе не знімайте, не розглянувшися довкола, бо через неувагу людина гине несподівано»*.

Історики підрахували, що з опису тих місць, куди здійснював походи Мономах, він за перші 12 років своєї самостійної князівської кар'єри подолав у сідлі не менше 10 000 км. «Я уклав з половцями 19 мирних угод, — писав Мономах у «Повчанні дітям», — захопив у полон понад 100 кращих їхніх князів і відпустив їх, а понад 200 стратив і втопив у річках». Цікаво, що з роками, накопичуючи досвід, Володимир у боротьбі з половцями дедалі більше покладався не стільки на військову силу, як на політичну мудрість і авторитет консолідованої влади.

ДОЗИМЕТР-РАДІОМЕТР МКС-05 «ТЕРРА»

Дозиметр-радіометр МКС-05 «ТЕРРА» — професійний прилад для контролю радіаційної чистоти приміщень і місцевості та контролю накопиченої дози опромінення. Прилад внесений до Державного реєстру засобів вимірювальної техніки України та інших країн світу, і володіє європейським сертифікатом СЄ. Він перебуває на озброєнні Української армії, внесений до табелю оснащення підрозділів МНС України, поставляється для потреб СБУ, МВС, Державної прикордонної служби України.

Призначення:

Вимірювання потужності амбієнтного еквіваленту дози (ПАЕД) гамма- та рентгенівського випромінень.

Вимірювання амбієнтного еквіваленту дози (АЕД) гамма- та рентгенівського випромінень.

Вимірювання поверхневої густини потоку частинок бета-випромінення.

Вимірювання часу накопичення АЕД.

Основні технічні характеристики:

Діапазон вимірювання ПАЕД гамма- та рентгенівського випромінень: 0,1…9 999 мкЗв/год.

Відносна основна похибка: ±(15+2/Н*(10))%, де Н*(10) — числове значення виміряної ПАЕД, еквівалентне мкЗв/год.

Діапазон вимірювання АЕД гамма- та рентгенівського випромінень: 0,001…9 999 мЗв. Відносна основна похибка: ±15%.

Діапазон вимірювання густини потоку частинок бета-випромінення ($^{90}Sr+^{90}Y$): 10…100 000 (1/(см^2·хв).

Відносна основна похибка: ±(20+200/$\varphi\beta$)%, де $\varphi\beta$ — числове значення виміряної поверхневої густини потоку частинок бета-випромінення, еквівалентне част./(см^2·хв).

Енергетичний діапазон вимірювання гамма- та рентгенівського випромінень та енергетична залежність: 0,05…3,0 МеВ; ±25%.

Енергетичний діапазон вимірювання бета-випромінення: 0,5…3,0 МеВ.

ДОЗИМЕТР-РАДІОМЕТР УНІВЕРСАЛЬНИЙ МКС-У

Дозиметр-радіометр універсальний МКС-У — широкодіапазонний прилад радіаційної розвідки в польових умовах (на заміну приладу ДП-5В радянського виробництва). Використовується при проведенні пошуково-розвідувальних завдань, а також для вимірювання високих значень радіаційного фону в жорстких кліматичних умовах.

Призначення:

Вимірювання ПАЕД гамма- та рентгенівського випромінень.

Вимірювання АЕД гамма- та рентгенівського випромінень.

Вимірювання поверхневої густини потоку частинок бета-випромінення.

Вимірювання часу накопичення АЕД гамма- та рентгенівського випромінень.

Основні технічні характеристики:

Діапазон вимірювань ПАЕД гамма- та рентгенівського випромінень за допомогою комбінованого блока детектування: 0,1 мкЗв/год…10 Зв/год.

Діапазон вимірювань ПАЕД гамма- та рентгенівського випромінень за допомогою виносного детектора: 0,01…100 Зв/год.

Діапазон вимірювань АЕД гамма- та рентгенівського випромінень за допомогою вбудованого в пульт детектора: 0,001…9 999 мЗв. Відносна основна похибка: ±15%

Енергетичний діапазон вимірювання гамма- та рентгенівського випромінень: 0,05…3,0 МеВ.

Діапазон вимірювань поверхневої густини потоку частинок бета-випромінення: 10…200 000/(1/см^2·хв).

Енергетичний діапазон вимірювання бета-випромінення: 0,3…3,0 МеВ.

ДОЗИМЕТР ГАММА-ВИПРОМІНЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ДКГ-21М

Дозиметр гамма-випромінення індивідуальний ДКГ-21М — персональний дозиметр, який використовується для контролю рівнів накопиченої дози при виконанні службових обов'язків у радіаційно забруднених зонах. Прилад виконаний у пиловологозахисному корпусі із високим ступенем захисту для використання в умовах значних температурних коливань та високої запиленості атмосфери. За допомогою приладів ДКГ-21М можна вести автоматизований дозовий контроль особового складу з веденням бази даних на персональному комп'ютері.

Призначення:

вимірювання потужності індивідуального еквівалента дози гамма- та рентгенівського випромінень

вимірювання індивідуального еквівалента дози гамма- та рентгенівського випромінень

Основні технічні характеристики:

Діапазон вимірювання потужності індивідуального еквівалента дози гамма- та рентгенівського випромінень $H_P(10)$ — від 0,1 до 1 000 000 мкЗв/год.

Відносна основна похибка: 1...10 мкЗв/год — ±20%; 10 мкЗв/год...1 Зв/год — ±10%.

Діапазон вимірювання індивідуального еквівалента дози гамма- та рентгенівського випромінень $H_P(10)$ — від 0,001 до 9 999 мЗв. Відносна основна похибка: ±15%.

Енергетичний діапазон реєстрованих гамма- та рентгенівського випромінень — від 0,05 до 6,0 МеВ. Енергетична залежність в діапазоні від 0,05 до 1,25 МеВ — ±25%.

Час збереження інформації в енергонезалежній пам'яті: не менше 10 років.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТАБЛО ІТ-09Т

Інформаційне табло ІТ-09Т — призначене для використання на командних пунктах з метою неперервного моніторингу радіаційного фону в місцях розташування військових формувань, або громадських місцях.

Призначення:

відображення результатів вимірювання ПАЕД гамма-випромінення, які отримані від блока детектування гамма-випромінення БДБГ-09;

звукова та світлова сигналізація при перевищенні порогових рівнів ПАЕД гамма-випромінення.

відображення температури навколишнього середовища;

відображення реального часу;

Основні технічні характеристики:

Діапазон відображення ПАЕД гамма-випромінення: 0,01...10^7 мкЗв/год.

Можливість програмування трьох порогових рівнів у діапазоні від 0,01 мкЗв/год до 9,99 Зв/год з дискретністю 0,01 мкЗв/год.

Сигналізація перевищення порогових рівнів звукова (з різним звучанням для кожного з порогових рівнів) та візуальна (зміною кольору висвічування результату вимірювання ПАЕД);

Можливість роботи в мережі по інтерфейсу RS485;

Режим роботи — цілодобовий неперервний.

ПРИЛАД РАДІАЦІЙНОЇ РОЗВІДКИ ДРГ-Т

Прилад радіаційної розвідки ДРГ-Т — бортовий прилад радіаційної розвідки, який вимірює рівень гамма-випромінення зовнішнього середовища і формує сигнали та команди для систем життєзабезпечення екіпажу.

Призначений для встановлення в транспортні засоби спеціального призначення, зокрема у підрозділах радіохімічної розвідки як у Збройних Силах, так і Цивільної оборони, з метою безперервного контролю і вимірювання потужності експозиційної дози (ПЕД) гамма- та рентгенівського випромінень, а також для забезпечення звукової і світлової сигналізації про небезпечний рівень випромінення та подачі команд на увімкнення виконавчих механізмів засобів захисту. ДРГ-Т є вдалою альтернативою застарілого російського аналога типу ІМД-21Б.

Основні технічні характеристики:

Діапазон вимірювань ПЕД гамма-випромінення: від $1 \cdot 10^{-5}$ до 1000 Р/год.

Діапазон енергій гамма-випромінення, що реєструється, від 0,66 до 1,25 МеВ.

Границя допустимої відносної основної похибки при вимірюванні ПЕД гамма-випромінення (за ^{137}Cs) з довірчою імовірністю 0,95, у відсотках:

$\delta\dot{X} = 15 + \frac{0{,}2}{\dot{X}}$, де $\dot{X}$ — числове значення виміряної ПЕД, еквівалентне мілірентгенам за годину.

Енергетична залежність показів приладу при вимірюванні гамма-випромінення становить ±25% у діапазоні від 0,66 до 1,25 МеВ.

Прилад формує команди і сигнали за наявності (протягом не менше 3 с) в місці розташування приладу гамма-випромінення з енергією гамма-квантів 0,66 МеВ, ПЕД якого перевищує пороговий рівень «Р» (ПЕД більша за 50 мР/год).

Прилад формує команди і сигнали за наявності (протягом не менше 0,1 с) в місці розташування приладу гамма-випромінення з енергією гамма-квантів 1,25 МеВ, ПЕД якого перевищує пороговий рівень «А» (ПЕД більша за 14400 Р/год).

Робочий температурний діапазон від мінус 40 до +60^{0}С.

Живлення приладу здійснюється від бортової мережі постійного струму напругою від 9,0 до 28,5 В.

Середній строк служби приладу — не менше 20 років з проведенням регламентних робіт через 10 років.

«Науково-виробниче приватне підприємство «Спаринг-Віст Центр»:
Україна, 79026, м. Львів, вул. Володимира Великого, 33 Телефон: (032) 242–15–15; факс: (032) 242–20–15
E-mail: market@ecotest.ua; www.ecotest.ua

ПРЯМА МОВА

На водно-веслувальній базі Центрального спортивного клубу Збройних Сил України, яка призначена для проведення всеукраїнських і міжнародних змагань з веслування та вітрильного спорту, проводиться навчально-тренувальний збір чоловічої збірної команди України з академічного веслування. Під час тренування вдалося поспілкуватися з головним тренером нашої команди Миколою ДОВГАНЕМ.

АКАДЕМІЧНЕ ВЕСЛУВАННЯ: ВИЖИТИ ТА ПЕРЕМОГТИ

— Миколо Анатолійовичу, хто зі спортсменів бере участь у зборах?

— Сьогодні тут інтенсивно тренуються дві парні четвірки: перша, будемо говорити, «доросла», а друга виступає категорії U-23, тобто їхній вік не перевищує 23 роки. Наша основна команда, до складу якої входять армійці Іван Довгодько, Артем Морозов, Дмитро Міхай та представник запорізької «Мотор Січ» Олександр Надтонка, на минулому чемпіонаті світу посіла четверте місце. Також четвертими вони були й на чемпіонаті Європи. Дуже амбітні хлопці, в яких є всі шанси покращити результат і досягти найвищих висот. Є лідер — Іван Довгодько, і є команда однодумців, котрих об'єднує жага до перемоги. Тож усе в них попереду. Їхні молодші колеги також мають хороші перспективи. В активі нашої молоді вже є світове чемпіонство у своїй віковій групі, тому хлопці майже готові будь-якої миті посилити основний склад.

— Отже, перспективи досить обнадійливі?

— Я б не став говорити, що вони дуже обнадійливі. В нашому виді спорту, звичайно, не все так погано, як в деяких інших, але все ж таки проблеми є. Як і скрізь — проблеми фінансового плану. До речі, хочу сказати, що цього року, попри складний період у нашій країні, ми все ж таки отримуємо фінансування майже в повному обсязі, що дозволяє досить якісно підготуватися до основних річних стартів. А от якщо заглядати у більш віддалену перспективу… Я маю на увазі популяризацію і масовість веслування, адже з тих, хто сьогодні лише починає тренуватися, через 10 років можна формувати основну команду. То для цих дітей потрібно створити належні умови. Дякувати Богу, ми вже потроху долаємо «мертвий сезон» середини 90-х — початку 2000-х, коли на базах було майже нікому займатися. Сьогодні можна констатувати позитивну динаміку у зростанні кількості бажаючих займатися академічним веслуванням. У цьому велика заслуга тренерів на місцях, які знаходять можливість зацікавити майбутніх спортсменів і прищепити їм любов до нашого виду спорту. Але технічна сторона питання й досі є проблемною. Інвентар, яким користуються юні веслувальники, здебільшого виготовлений ще за часів Радянського Союзу, а тому часто-густо можна спостерігати, як діти разом з тренером перед тренуванням ремонтують човен, клеять, шпаклюють. Так, подекуди кажуть, що «митець має бути голодним», але ж не до такої міри.

— В яких містах України найбільше розвинене академічне веслування?

— Насамперед хочу сказати добрі слова на адресу Херсона. Сьогодні багато представників саме цього міста є членами збірної України. Дуже сильна школа в Дніпропетровську. Там нині найкращий у країні гребний канал. Слід виділити і Миколаїв та Харків, адже спортсмени з цих міст також досягають високих результатів. Дещо знизилася «веслувальна» активність у Запоріжжі. Розумієте, наші бази знаходяться в мальовничих місцях, обов'язково на березі водоймищ, тому завжди існує спокуса перетворити їх на бази відпочинку і заробляти у такий спосіб гроші. Наприклад, база «Енергетик» на Трухановому острові в Києві. Перший і беззмінний її очільник — легендарна баба Льоля — в радянські часи їздила на прийом аж до маршала Будьонного, який особисто розпорядився виділити ділянку під будівництво бази. Тут виховали багато відомих спортсменів. Сьогодні там платний пляж, водні гірки, кегельбан і… жодного спортсмена.

ВІЗИТКА СПІВРОЗМОВНИКА

ДОВГАНЬ Микола Анатолійович — головний тренер чоловічої збірної команди України з академічного веслування. Народився 15 липня 1955 року. Майстер спорту міжнародного класу. Срібний призер Олімпійських ігор 1980 року в Москві.

— А які країни нині, так би мовити, задають тон у веслуванні?

— Загалом в академічному веслуванні змагання проводяться в 14 дисциплінах. І лише деякі країни привозять на чемпіонати спортсменів для участі в усіх видах програми. Це Італія, Нідерланди, Німеччина, Нова Зеландія і США. Щодо американців, то їх узагалі більше цікавить «вісімка», до решти дисциплін вони ставляться дещо зневажливо. У них близько 200 професійних клубів, які пропагують лише «вісімку». В кожному університеті є клуб, члени якого марять цією дисципліною. Загалом змагання «вісімок» найвидовищніші. Лише уявіть собі 22-метровий човен, в якому сидять стокілограмові атлети плюс стерновий. Швидкість, міць, очі не можна відвести. Тому всіх своїх найкращих спортсменів вони тестують саме на «вісімку», а вже тих, хто не увійшов до команди, розподіляють по інших дисциплінах. Слід сказати про шалену популярність академічного веслування в Англії, спортсмени якої традиційно сильно виступають на чемпіонатах. Щорічна Королівська регата — це незабутнє видовище. До речі, вона збирає набагато більше глядачів, ніж всесвітньо відомий Уїмблдонський турнір, який відбувається паралельно. Австралія також серед лідерів світового веслування. Зараз вже немає такої практики, коли всі країни-учасники змагань привозять 14 екіпажів. Переважна більшість країн бере участь у 5–6 дисциплінах, на решту просто бракує грошей, а інколи — й веслувальників. Тому суттєво посилилася конкуренція на чемпіонатах світу та Європи, адже туди з'їжджаються лише найсильніші.

— Скільки сьогодні коштує екіпірувати команду для виступу на змаганнях найвищого рівня?

— Все залежить, звичайно, від класу судна. Наприклад, «серйозний» човен для «вісімки» коштує приблизно 55 тисяч євро, для «четвірки» менше — близько 40 тисяч. Весло коштує близько 800 євро. Плюс екіпірування для спортсменів. От і рахуйте…

— Наскільки довгий вік спортсмена в академічному веслуванні?

— На це запитання важко відповісти однозначно. Звичайно, вік спортсмена залежить від травмостійкості. Є приклад, коли людина в 38 років вперше стала чемпіоном Європи. Я знаю спортсмена, який показує досить серйозні результати у свої 43 роки. Словом, є відповідні тести, за результатами яких формуються команди. Якщо спортсмен показує пристойні результати, то в його паспорт ніхто не заглядає. Якщо взяти за приклад «вісімки», то стернові в цих командах взагалі на вагу золота (до речі, їхня вага не має перевищувати 55 кг). Їх, так би мовити, бережуть, адже є приказка «хороший стерновий — половина перемоги». Це лише зі сторони здається, що він там сидить як пасажир. Стерновий — правиця тренера. Він завдає ритм руху на дистанції, від нього залежить чіткість та злагодженість дій усієї команди. Тому стернові залишаються в спорті до 50–55 років.

— А які, так би мовити, професійні травми отримують веслувальники?

— Насамперед —травми спини. Потім дуже страждають колінні суглоби. Також до них додаються ще безліч розтягнень, забоїв…

— Зараз поширена практика зміни спортсменами громадянства. Як із цим в академічному веслуванні?

— У нашому виді спорту це явище не має такого масового характеру, як в деяких інших. У веслуванні існує правило: якщо спортсмен виступав за збірну однієї країни, то він не має права найближчі три роки виступати за іншу. До того ж спортсмен, який виявив бажання змінити країну, має владнати всі справи зі своєю федерацією. Отже, охочих виступати під іншим прапором майже немає, попри те, що в деяких країнах оплата праці спортсмена значно вища.

— В яких змаганнях найближчим часом візьме участь ваша команда?

— Зараз ми готуємося до участі у змаганнях на Кубок України, який на початку травня відбудеться в Дніпропетровську. Там ми плануємо «відібратися» до участі в чемпіонаті Європи, який у червні проводитиметься в Сербії. Через брак коштів ми найімовірніше не братимемо участь в етапах Кубку світу, а всі свої зусилля спрямуємо на те, щоб якомога краще виступити на чемпіонаті світу в Амстердамі наприкінці серпня. Змагань, як бачите, небагато, але всі найвідповідальніші, а найголовніше, що в кожному з цих змагань ми маємо цілком реальні шанси побороться за найвищі нагороди.

Розмову вів Андрій ЗАДУБІННИЙ, «Народна армія»

СЛОВО ЧЕМПІОНЦІ

Під керівництвом Миколи Довганя тренується чемпіонка лондонської Олімпіади 2012 року, майстер спорту армійка Наталія ДОВГОДЬКО.

— Наталіє, олімпійське «золото» вам підкорилося у складі «четвірки», а зараз ви тренуєтесь в «одиночці». Вирішили позмагатися «за себе»?

— На жаль, наша «золота» четвірка розпалася. Двоє з дівчат пішли в «декретні» відпустки. Тому вирішила позмагатися в «одиночці». У Казані це вже вдалося (на Універсіаді 2013 року в Казані Наталія Довгодько виборола перше місце — авт.), чому б і надалі не пробувати себе в цій дисципліні.

— Говорять, «хороший «одиночник» — знахідка для будь-якої команди». Ви згодні?

— Так, і не виключаю, що коли буде сформовано нову «четвірку», я не ввійду до тієї команди. Ніхто не думав, що в Лондоні нам вдасться стати чемпіонами, але це ж таки сталося. Тому будемо сподіватися на краще, а поки що наполегливо тренуватися і готуватися до змагань.

Народна армія
22–26 квітня 2014 року

ТЕ, ЩО ЛІКАР ПРОПИСАВ

Останнім часом ціни на ліки помітно зросли. В той же час треба знати, що чимало захворювань можна лікувати препаратами різної вартості. Наприклад, ліки від кашлю коштують від 15 до 60 грн. Від нежиті можна лікуватися як за 10, так і за 200 грн. За словами фахівців, часто виробники додають до традиційних препаратів незначну кількість вітамінів або екстрактів трав, таких як м’ята або меліса, і реєструють їх як нові, покращені. Ціну на них теж ставлять «поліпшену», тобто завищену.

АПТЕЧНІ АЛГОРИТМИ

Не завжди дорогі ліки містять більш якісні й перевірені, а тому більш вартісні діючі речовини. Часто виявляється, що в більшості відомих і звичних дорогих препаратів є дешеві копії — дженерики (дешеві аналоги дорогих ліків, на які закінчився термін патента власника).

Дженерики фактично нічим не відрізняються від оригінальних препаратів, крім ціни. На впровадження нових ліків фармакологічна компанія витрачає від одного до декількох мільярдів доларів. Якщо всі випробування пройшли вдало, компанія отримує патент і випускає ліки на ринок. З цього моменту виробники упродовж 10 років можуть продавати свої ліки, не маючи на ринку конкурентів-аналогів. Звичайно, мільярдні витрати на розробку і дослідження в результаті оплатять з власної кишені споживачі, коли придбають ліки в аптеці. А от після закінчення цього терміну інші фармакологічні компанії можуть просто взяти формулу препарату і випустити на ринок його точну копію, тільки під іншою назвою.

ЩОБ ЗАОЩАДИТИ НА ЛІКАХ, ЗАПИТУЙТЕ В АПТЕКАРЯ НЕ ТОРГОВЕЛЬНЕ НАЙМЕНУВАННЯ ПРЕПАРАТУ, А НАЗВУ ДІЮЧОЇ РЕЧОВИНИ

При цьому вони не повинні проводити багаторічні клінічні випробування — достатньо просто довести так звану біологічну еквівалентність, тобто провести порівняльний аналіз оригінального препарату та його копії. Якщо після застосування двох препаратів концентрація в крові добровольців однакова, отже, дженерик діє на організм людини, як і оригінальний препарат. Після цих досліджень дженерики надходять у продаж, їхня ціна може бути в 10 разів нижчою, ніж у патентованих ліків. І це логічно. Інша річ, що і серед дженериків різниця в цінах дуже велика.

Щоб заощадити на ліках, запитуйте в аптекаря не торговельне найменування препарату, а назву діючої речовини. Тоді вам продадуть найдешевший дженерик. Пам’ятайте: ця порада підходить тільки для популярних препаратів, які можна купити без рецепта. Якщо у вас серйозне хронічне захворювання, щодо вибору препарату обов’язково радьтеся з лікарем.

Ви платите не лише за ліки...

За даними маркетологів різних країн світу, левова частка вартості лікарських засобів — це так звані витрати на просування, тобто на рекламу в усіх її проявах. Засоби масової інформації переповнені рекламою лікарських препаратів, а це величезні кошти, які компаніям-виробникам або посередникам повернуться від споживача, який «купиться» на рекламу і здійснить покупку.

Дуже часто рекламу ліків друкують поряд з науковою статтею про здоровий спосіб життя або лікування якої-небудь хвороби. Наприклад, розміщено інтерв’ю з якимось медичним світилом, а внизу сторінки — картинка з новим препаратом від цієї хвороби. При цьому світило може навіть не підозрювати про існування цих ліків. Є універсальний спосіб, як ліки за назвою препарату можна зрозуміти, що це не «серйозний лікарський засіб», а чергове введення споживача в оману.

Якщо рекламується засіб, в назві якого звичні побутові слова, наприклад, «Свекловедін», «Берестин», «Малина-форте», знайте: це не ліки, це біологічно активна добавка або вітамінний комплекс. Вилікувати якусь хворобу такий засіб не може.

Які вітаміни вибрати?

Після зими організм виснажений. І багато хто з нас намагається його підживити вітамінами. Які вітаміни вибрати? Адже з ними пов’язано багато різних міфів, нав’язаних рекламою.

ЧАСТО ВИЯВЛЯЄТЬСЯ, ЩО В БІЛЬШОСТІ ВІДОМИХ І ДОРОГИХ ПРЕПАРАТІВ Є ДЕШЕВІ КОПІЇ

Міф перший: вітаміни в таблетках — такі ж вітаміни, як у фруктах і овочах. Це не так. Усі вітаміни, що продаються в аптеках, містять синтетичні речовини. Фармакологічні компанії практично не виробляють таблетки з натуральних вітамінів. По-перше, це дорого. По-друге, безглуздо. Синтетичні вітаміни засвоюються краще.

Міф другий: імпортні вітаміни кращі за вітчизняні. Це неправда. Вітаміни виготовляють лише кілька заводів у світі. Фармакологічні компанії закуповують там інгредієнти, розробляють оболонку, упаковку і рекламну стратегію.

Міф третій: вітаміни заважають один одному засвоюватися в організмі людини, тому приймати їх потрібно окремо. Саме тому деякі компанії продають різнокольорові вітаміни. Їхня різнобарвність — це лише маркетинговий хід. Науково доведено тільки одне: вітаміни краще засвоюються, якщо пити не всю дозу за один раз, а по 2–3 таблетки на добу.

І насамкінець ще одна порада. Найбільше ви втратите, якщо придбаєте фальшивку: і гроші викинете, і на одужання не варто сподіватися. Перша ж ознака фальшивки — помітні помилки на упаковці або в інструкції препарату. Таких помилок офіційний виробник не припускається.

КОРИСНІ ГАДЖЕТИ

«КРАЩІ ДРУЗІ ФІЗКУЛЬТУРНИКА»

З приходом весняного тепла багато хто з нас раптово усвідомлює, що одяг тепер не приховає накопичені за зиму зайві кілограми. З цієї причини ми негайно починаємо відвідувати спортзал, бігати в найближчому сквері чи вранці робити зарядку. Виявляється, нині для прихильників бігу і тренажерів пропонується чимало корисних гаджетів.

«Брошка», що рівняє спину

Маленька майже непомітна «брошка» Lumo Lift покликана навчити стежити за вашою поставою та «вчить» не сутулитися. Мініатюрні вібромоторчики миттєво сигналізують, щойно хребет користувача втрачає правильне положення, а в пам’ять смартфона «зливається» інформація про те, скільки часу людина ходила, розправивши плечі, а скільки — сутулилася і кособрочилася. Lumo Lift закріплюється на внутрішню сторону одягу за допомогою магнітної кліпси і працює без підзарядки до 5 днів.

«Розумний браслет»

Один з найпоширеніших «кращих друзів фізкультурника» — так званий «розумний браслет». Ідея його проста: в ремінець на зап’ясті монтуються датчики, що зчитують з тіла людини найрізноманітніші дані. Виходить такий собі монітор показників життєдіяльності. Залежно від «начинки» гаджета він спроможний або сам проаналізувати отримані відомості, або передати їх через Інтернет на комп’ютер, де встановлена відповідна програма обробки даних.

«Розумні браслети» дозволяють контролювати різні параметри: частоту пульсу, температуру тіла, швидкість і відстань пробіжки, тривалість тренування. Це, так би мовити, джентльменський набір, який можна зустріти в моделях різних виробників. Більш просунуті з них також допомагають контролювати сон. Такий браслет визначає, в якій фазі сну перебуває людина. Скажімо, якщо минулої ночі не вистачило глибокої фази сну, то слід поспати довше.

Можливо, ефективнішим вам здасться «розумний будильник». Користувач задає інтервал, протягом якого йому потрібно прокинутися, а гаджет сам вибирає, в який саме момент вас розбудити, «підлаштовуючись» під фазу неглибокого сну.

ВІЗЬМІТЬ ДО УВАГИ

ПРИЧИНА ДЕЯКИХ ХВОРОБ — РОЗЧИННА КАВА

Про шкоду кави, одного з наших улюблених напоїв, ви, напевно, вже неодноразово чули. Вона і тахікардію викликає, і кальцій з організму виводить, і на серцеву діяльність у цілому негативно впливає. Кофеїн, що міститься і в розчинній, і в натуральній каві, шкідливий у великих кількостях, тож лікарі не рекомендують випивати більше однієї чашки кави на день.

Утім медики схиляються до думки, що розчинна кава все ж таки ще шкідливіша за натуральну. Як і будь-який напівфабрикат, вона містить безліч додаткових речовин — консервантів хімічного походження. Скажімо, якщо кава низької якості, якщо виробники заощадили на сировині, то в ній можуть бути барвники та поліпшувачі смаку, які є причиною харчової алергії.

Також розчинна кава небезпечна для шлунка і підшлункової залози, тому що провокує виразки та гастрити. Не секрет, що саме труднощі з травленням є головними причинами проблем зі шкірою.

Якщо вас непокоїть стан вашої шкіри, у вас є прояви алергії, висипки, спробуйте виключити з раціону розчинну каву. Ймовірно, причина саме в цьому напої.

КАРІЄС БОЇТЬСЯ... МЕДУ

Для збереження здоров’я зубів лікарі радять щодня з’їдати по дві столові ложки меду. Вони вважають, що такий обсяг продукту не зашкодить фігурі — це по-перше. А, по-друге, поліпшить стан зубної емалі.

На перший погляд така заява може здатися дивною, оскільки мед є солодким. Але медики вважають, що, попри те, він є не другом, а ворогом зубних хвороб.

Адже у його складі експерти виявили перекис водню, який вміє руйнувати утворення карієсу на зубах. Крім того, цей продукт здатний перешкоджати виникненню компонента, завдяки якому бактерії надійно кріпляться на зубах і руйнують їхню поверхню. Тому лікарі радять: включайте мед у свій раціон.

Матеріали сторінки підготувала Світлана ЯРОВА, «Народна армія»

АВТОСТРАХУВАННЯ

ПРОСТІР ДЛЯ МАНЕВРУВАННЯ

Український ринок автострахування вже давно не вважається молодим та зеленим. На ньому вже склалися правила та традиції. Проте досі трапляються випадки, які, через свою рідкісність, не до кінця врегульовані.

Рішення по них приймаються клерками, як то кажуть, «ситуативно». Щоб мінімізувати свої втрати, варто знати деякі нюанси.

Вихід є!

Відсутність поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності (ОСЦПВ) є порушенням чинного законодавства. Наочним підтвердженням наявності такого поліса є спеціальний стікер, який розміщують на передньому склі автомобіля. Ці наклейки, як правило, видаються при придбанні поліса. А що робити тим, хто за законом звільняється від ОСЦПВ, тобто є застрахованим за рахунок Моторно-транспортного страхового бюро України (МТСБУ), адже в такому разі стікер йому не дадуть, тому кожен інспектор матиме повне право зупинити таке авто. Невже щоразу потрібно буде доводити, що маєш право користуватися транспортним засобом без «автоцивілки»? Можливо, прліпити на скло копію відповідного посвідчення?

Відповідно до статті 13 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» учасники бойових дій, інваліди війни, інваліди 1 групи, які особисто керують транспортним засобом, і люди, які керують транспортним засобом, що належить інвалідові 1 групи в його присутності, звільняються від ОСЦПВ, а відшкодування збитків при настанні страхового випадку за них здійснює МТСБУ.

Важливо, що названі вище категорії людей не є автоматично застрахованими: вони звільняються від ОСЦПВ, а виплати за них здійснює МТСБУ.

Ксерокопії посвідчень замість стикерів клеїти до скла непотрібно. Просто тримайте посвідчення разом з іншими документами, щоб у разі зупинки через якесь порушення (а інше вітчизняним законодавством не передбачено), не отримати «до купи» ще й звинувачення у відсутності поліса ОСЦПВ.

З дороги — зась!

Коли автомобіль застрахований по повному КАСКО, кишені його власника, здається, нічого не загрожує. Та чи всі ризики входять у поняття «повне КАСКО»? Як бути, якщо ви під час виїзду «на природу», розвертаючись у лісі між деревами, скажімо, трохи подряпали бампер? Чи потрібно у такому разі викликати ДАІ або аварійного комісара?

Читаємо типовий договір страхування. Незалежно від того, де (у полі, у селі, у пустелі) застрахований автомобіль одержав ушкодження і наскільки незначними вони здаються водієві, той повинен виконати дві обов'язкові дії:

1) звернутися в ДАІ (для одержання довідки про ДТП, необхідної надалі для одержання страхової виплати від страхової компанії);

2) подзвонити у страхову компанію (описати характер ушкоджень для того, щоб визначити, чи є необхідність у приїзді на місце ДТП страхового комісара).

Слід запам'ятати, що звернення у ДАІ обов'язкове, як би далеко, на думку водія, не перебувало місце ДТП від найближчого поста: немає ділянок доріг, не закріплених за яким-небудь підрозділом, отже, немає таких місць на дорозі, куди б співробітник ДАІ не міг добратися. Якщо ж водій перебуває поза дорогою (у буквальному значенні: в полі або в лісі), то вимагати у страховика страхову виплату буде непросто: поїздка в таке місце за українським законодавством автоматично визначається як експлуатація транспортного засобу в місцях не призначених для їзди. Більше того, отримані при такій експлуатації пошкодження не підлягають гарантійному усуненню.

Утім договір страхування кожної окремої страхової компанії може передбачати випадки, коли звернення у ДАІ необов'язкове. Це, як правило, стосується скляних деталей та лакофарбового покриття. Бувають випадки, коли «без довідки» компенсують пошкодження до певної суми. Зрозуміло, що в усіх цих випадках не варто афішувати, що автомобіль було пошкоджено поза дорогою.

Незрозуміла «історія»

Найчастіше, як свідчить статистика, автомобілі потрапляють у невеличкі ДТП, коли пошкодження незначні, а люди відбуваються переляком. У таких випадках часто можна отримати пропозицію розібратися без ДАІ та страхової, аби «не плямувати історію». Якщо оцінка ситуації всіма учасниками пригоди адекватна, а ступінь вини та розмір компенсації влаштовує всі сторони, то варто пристати на таку пропозицію.

Хоча безпосередньо терміна «страхова історія» в інституті страхування немає, однак, у кожній страховій компанії під час роботи з клієнтом дійсно складається якесь загальне враження про те, що являє собою клієнт як страхувальник. Збір інформації про страхувальника відбувається або в момент пролонгації (продовження) договору, або складання нового за іншим видом страхування. Для страхової компанії важливо знати про кількість страхових випадків, які сталися за участю клієнта, оперативність надання ним необхідної документації для здійснення страхової виплати, загальну збитковість клієнта. Підрахунок нескладно зробити, зіставивши загальний реєстр застрахованих і реєстр по збитках, які є в кожній страховій компанії.

Інша річ, що в Україні поки немає загального реєстру застрахованого населення, що гальмує роботу страховиків із клієнтом, який звернувся до них уперше. Але про тих, з ким вони працюють не один день, у компаніях, як правило, знають усе. Тому, звернувшись з якоюсь копійчаною дрібницею протягом страхового періоду, можна наступного разу отримати підвищуючий коефіцієнт. І навпаки, витративши кількасот гривень із власної кишені на ремонт простих подряпин, можна отримати таку ж або й більшу знижку при продовженні страхового договору на наступний період. Зрозуміло, при цьому не варто кричати на кожному розі про свої походеньки в минулому.

Роман БАКУМЕНКО,
«Народна армія»

Народна АРМІЯ
22–26 квітня 2014 року

ВІЗАН-ТІЙСЬКА МОНЕТА
ОКУПО-ВАНИЙ ПІВ-ОСТРІВ
ЧАСТИНА ТРАВ'Я-НИСТОЇ РОСЛИНИ
ЧЕСЬКА ВАНТА-ЖІВКА
РЕЧІ ПАСА-ЖИРА
КОПІЮ-ВАЛЬНИЙ АПАРАТ
1/2 НАВЧА-ЛЬНОГО РОКУ
ЧАСТИНА БАТАЛЬ-ЙОНА
ГРОШО-ВЕ ВІ-КОНЕЧКО
РОДИЧ ЛЕО-ПАРДА
СКЛАДО-ВА МО-ЛЕКУЛИ
ЧАСТИНА НОГИ
ЯПОН-СЬКИЙ ЗЛАК
ПОВІСТЬ І. ТУР-ГЕНЄВА
КОШ-ТОВНИЙ КАМІНЬ
БОГ МУДРОСТІ У ДРЕВНІХ ЄГИПТЯН
РІКА У ПАРИЖІ
РОСІЙ-СЬКИЙ АРХІ-ТЕКТОР
МОНАХ У БУД-ДИЗМІ
ЗАС-ТІЛЬНА ПРОМОВА
ЧАСТИНА РОСЛИНИ
... ВАТСОН
ВАН-ТАЖНЕ СУДНО
ОКОЛИ-ЦЯ ПО-ІНШОМУ
СХОДИ НА КО-РАБЛІ
ІСПАН-СЬКЕ МІСТО
"КРІСЛО" ВЕРШ-НИКА
УБИВЦЯ ЛЕРМОН-ТОВА
ПРИВО-ЗИВ КЕ-ФАЛЬ ДО ОДЕСИ
КОДО-ВАНИЙ ЗАПИС
СИН АДАМА І ЄВИ
ЯПОН-СЬКА ГОРІЛКА
ПЛІД ПАЛЬМИ
ФРАН-ЦУЗЬКИЙ ОКЕА-НОЛОГ
ГІРСЬКА КОЗА
РЯДО-ВИЙ У ШАХАХ
"ЗЕВС" У СЛОВ'ЯН
ЛИС-ТЯНЕ ДЕРЕВО
ВЕЛИ-КИЙ ЗМІЙ
РІКА НА КАВКАЗІ
РУДНИ-КОВИЙ ГАЗ
ЗАМА-ЛЬОВКА З НАТУРИ
ІМ'Я ХАЧА-ТУРЯНА
ОРГА-НІЧНА СПОЛУКА
РІКА ЗАБУТТЯ
"НОВИЙ" ГРЕЦЬ-КОЮ
П'ЯТИ-КНИЖЖЯ
ФК ІТАЛІЇ
ДЕЛІ-КАТЕС
ТЕАТРА-ЛЬНИЙ ОГЛЯД
ПЛАНЕТА СОНЯЧ-НОЇ СИСТЕМИ
ДВІЙНИК ПРЕД-МЕТА
АВТОР ОПЕРИ "АЇДА"
СТО-РОНА МОНЕТИ
ПРИЛАД ДЛЯ ОСВІТ-ЛЕННЯ
МІСТО НА ГУЦУЛЬ-ЩИНІ
СОЛОД-КИЙ ПРОДУКТ
ДУХ ПРИРОДИ
ЦИТРУС ДО ЧАЮ
АВТОР РОМАНУ "КАПІТАН ПОЛЬ"
ДЕТАЛЬ ДВИГУНА
ІСПАН-СЬКА ОПЕРНА СПІВАЧКА
ТЕЛЕ-ВЕДУЧА, ЯКА ЗА-ГИНУЛА В ДТП
БАШТАН-НА КУЛЬ-ТУРА
ПРИМІ-ЩЕННЯ НА КО-РАБЛІ
НОВЕЛА СТЕФАНА ЦВЕЙГА
ІНФЕК-ЦІЙНА НЕДУГА
ЯХТА ВРУН-ГЕЛЯ
БІБЛІЙНЕ МІСТО РОЗ-ПУСТИ
МІНЕРАЛ КЛАСУ ОКСИДІВ
МІСТО З ПОХИ-ЛОЮ ВЕЖЕЮ
ОГОРО-ЖА З ХВО-РОСТУ
НІМЕ-ЦЬКИЙ МІКРО-БІОЛОГ
ФРАН-ЦУЗЬКЕ АВТО
ВЕЛИКА ЯЩІРКА
ЧУЖИ-НЕЦЬ НА РУСІ

Кросворд підготовлено Василем СОЛТИСОМ, м. Тернопіль

ВІТАЄМО!

Цими днями святкуватиме свій День народження полковник **ПРОХОРОВ Євген Володимирович.**

Прийміть у цей день щирі вітання!

Ваша службова діяльність є зразком працелюбності й відповідальності, шанобливого та дбайливого ставлення до особового складу, патріотизму, відданості, служіння Українському народові, поєднання професійності, відповідальності, офіцерської честі й гідності.

Щиро бажаємо міцного здоров'я, довголіття, особистого щастя, добробуту і злагоди, здійснення всіх планів і сподівань, подальших успіхів у справі зміцнення обороноздатності нашої Батьківщини.

Колектив військової частини

ОГОЛОШЕННЯ

Служба безпеки України, за адресою: 01601 м. Київ, вул. Володимирська, 33, оголошує конкурс на заміщення вакантної посади заступника начальника режимно-секретного підрозділу Департаменту контррозвідки СБ України.

До участі в конкурсі допускаються особи, які мають вищу освіту за напрямами підготовки — військові науки, гуманітарні науки, державне управління та стаж роботи за фахом на державній службі не менше трьох років або страж роботи за фахом в інших сферах управління не менше десяти років.

Додаткова інформація щодо основних функціональних обов'язків та умов оплати праці буде надана кадровим підрозділом, тел. 2717583.

Термін прийому документів — протягом 30 календарних днів з дня оголошення про проведення конкурсу.

***

Служба безпеки України (м. Київ, вул. Володимирська, 33, контактний телефон — 2717109) оголошує конкурс на заміщення вакантної посади державного службовця (заступника начальника відділу) Фінансово-економічного управління.

До участі в конкурсі допускаються особи, які мають вищу освіту за відповідним профілем підготовки. Обов'язкове знання державної мови, вміння працювати з комп'ютером, стаж роботи за фахом.

Термін прийняття документів — 30 календарних днів з дня оголошення конкурсу.

ПРОГНОЗ ПОГОДИ ВІД ВІЙСЬКОВИХ МЕТЕОРОЛОГІВ

Прогноз погоди по Україні на тиждень: *28 квітня на заході, 29 квітня — 2 травня на значній частині території місцями короткочасні дощі, окремі грози, на решті території та 27 квітня в Україні переважно без опадів. Температура повітря 27-28 квітня вночі +4...+9°С, місцями до +12°С, вдень +14...+19°С, місцями до +21°С. 29 квітня — 2 травня вночі +7...+12°С; вдень +13...+18°С, в південній частині місцями до +22°С.*

МИТЬ РОЗРЯДКИ

***

Жінка підходить до маленького хлопчика, який сидить у пісочниці й палить:

— Хлопчику, а твої батьки знають, що ти палиш?

Він, не виймаючи цигарки з рота, відповідає:

— А ваш чоловік знає, що ви чіпляєтесь до незнайомих чоловіків на вулиці?

***

Три фрази, що спричиняють паніку:

1. Це буде не боляче.

2. Я маю серйозно з тобою поговорити.

3. Неправильний логін чи пароль.

***

Нікого робота програми не дивує так часто, як її творця!

***

На футбольному матчі один із глядачів запитує хлопчика:

— А де ж ти гроші взяв на такий дорогий квиток?

— Батько купив.

— А де він сам?

— Та дома. Квиток шукає…

***

Журналіст запитує в переможця авто-перегонів:

— Як ви спромоглися обігнати такого досвідченого й іменитого супротивника?

— Та ж оце, щоб воно згоріло! Гальма відмовили…

***

— Тату, можна я візьму ключі від твоєї машини? — спитав підліток у батька. — Я хочу показати однокласникам, що їжджу на авто, яке коштує двадцять тисяч доларів.

— Ось тобі п'ятдесят центів, — відповів батько. І похизуйся, що їздиш на автобусі, який коштує п'ятдесят тисяч доларів.

***

— Тату, а це правда, що в деяких країнах Сходу наречений не знає, хто його дружина, поки не ожениться?

— Це в будь-якій країні, синку!

***

— Віднині, любий, коли ми побралися, в нас буде троє дітей — дві дівчинки й хлопчик.

— Звідки ти знаєш, люба?

— Тепер вони в мами.

***

В автобусі їде жінка з онуком. Він голосно запитує:

— Ба, а скільки тобі років?

Вона намагається ухилитися від відповіді. Він:

— Ба, ну скажи першу цифру.

— П'ять.

— А другу?

— Чотири.

— А третю?

***

Син — батькові:

— Тато, мені наснилося, начебто ти дав мені п'ятсот евро!

— Можеш залишити їх собі, синку.

***

І скакав Іван Царевич три дні й три ночі… аж доки в нього скакалку не відібрали.

***

Якщо вам погано — міцно обійміть кота. От і все.

Тепер погано не тільки вам, але і коту.

***

Йде перша російсько-українська війна в інтернеті. Загиблих немає, але є багато поранених в голову…

***

— Чому ви багато встигаєте і ставитеся до всього оптимістично?

— А я просто ні з ким не сперечаюся.

— Але це ж неможливо!

— Ну неможливо, так неможливо.

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2026 від 25.06.1996 р.
Передплатний індекс – 68618

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега–Поліграф» (м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14).
Наклад 38853
Ціна вроздріб – договірна
Зам. №34850

ТВО головного редактора Роман ДРАПАК
Відділ передплати: тел.: 0(44) 489 50 12
Чергові по номеру — Роман БАКУМЕНКО, Володимир КОРНІЯКА, Вадим КОВАЛЬОВ
Провідні літературні співробітники — Оксана МАРЧУК, Валерія ПРІС

Адреса редакції: вул. Мельникова, 24, м. Київ, МСП, 04655
e-mail: n_army@army.kiev.ua
http://www.narodka.com.ua
Рр - Реклама редакції (подається безкоштовно)
Р - Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора. При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.